

INTERNACIA PEDAGOGIA REVUO

Redakta komitato:

József Németh (red.)

Luiza Carol

Luigia Oberrauch Madella

Rob Moerbeek

Kunlaborantoj

de la aktuala numero:

Andrea Bertrand

Duncan Charters

Marc Cuffez

Alain Delmotte

Latifou Gbadamassi

Ronald Glossop

Mirejo Grosjean

Huang Yinbao (Trezoro)

Dennis Keefe

Rudi Koot

Zsófia Kóródy

Michela Lipari

Stefan MacGill

Radojica Petrović

ENHAVO

Jozefo NÉMETH: <i>Enkonduko</i>	3
Duncan CHARTERS: <i>Lingvoj de scienca komunikado kaj edukado</i>	4
<i>Simpoziaj resumoj, Kopenhago 22-23 julio 2011</i>	8
<i>Rekorde kaj laboreme en renoma universitato</i> (HUANG, PETROVIĆ, MACGILL) ..	16
<i>Raporto de konferencanoj</i> (Marc CUFFEZ, Rudi KOOT).....	21
<i>Marĝene de la konferenco</i> (Radojica PETROVIĆ)	25
<i>Infanoj Ĉirkaŭ La Mondo kaj Ĉirkaŭ Afriko</i> (R. GLOSSOP, L. GBADAMASSI)	26
<i>Raporto pri la konferenco kaj seminario en Kinŝaso</i> (BERTRAND, DELMOTTE) ...	29
<i>Instruante en Afriko (Parto I.)</i> (Mirejo GROSJEAN)	32
<i>Didaktika seminario 2011 en Sestri Levante, Liguria (IT)</i> (Michela LIPARI).....	35
<i>Projekto „PUNTO”</i> (Zs. KÓRÓDY), <i>Esperanto-Insulo</i> (D. KEEFE)	36
<i>Mallonge</i>	39
<i>Informoj pri ILEI</i>	41

ESTRARO DE LA LIGO

- Prezidanto:** Stefan MACGILL, Pannónia u. 30.I.6, HU-1136 Budapest, Hungario.
Tel. (+36 1) 349-5207, <stefan.macgill@gmail.com>. Kunordigo, eksteraj rilatoj, regularoj, partneroj, ‘esperanto125’, *Juna amiko*
- Vicprez.:** Duncan CHARTERS, PO Box 100, Elsah, Illinois 62028-0100, Usono.
Tel. (+1) 618 3745252, fakso: (+1) 618 3745465, <duncan.charters@gmail.com>.
Universitata kaj scienca agado/komisiono, instru-teknologia evoluo.
- Sekretario:** HUANG Yinbao (Trezoro), Jingchuan-Xian, Esperanto-box 16800#, Pingliang, Gansu, CN-744300, Ĉinio. Tel. (+86) 13993316800, <ilei.sekretario@gmail.com>, por membro-administrado: <ilei.oficejo@gmail.com>.
- Estrarano pri financoj:** Julija BATRAKOVA, Rusio/Hago, Nederlando.
Tel. (+31) 252 515331, <persiko@mail.ru>. Financaj kaj kasistaj aferoj.
- Estrarano:** Zsófia KÓRÓDY, Esperanto-Centro, Grubenhagenstr. 6, DE-37412 Herzberg/Harz, Germanio. Tel./fakso (+49) 5521-5983, <zsofia.korody@esperanto.de>. E-centroj, instrukapabligado, ekzamenoj.
- Estrarano:** Radojica PETROVIĆ, Bul. oslobodjenja 36/14, RS-32000 Čačak, Serbio. Tel. (+381 32) 371053, fakso: (+381 32) 342101, <radojica.petrovic.rs@gmail.com>. Edukprojektoj, konferencoj, informado, terminara komisiono.
- Estrarano:** Julián HERNÁNDEZ ANGULO, Arbol Seco 371B e/Clavel y Santo Tomás, Centro Habana, Ciudad Habana, Tel. (+53) 6404484, <julian@esperanto.co.cu>. Landa agado, komisiono pri lerneja agado.

Titolpaĝe supre: Grupo de niaj konferencanoj post simpozia prelego;
malsupre: prof. Karsten Fledelius kaj Ileana Schröder kun la rektoro de la Ĉina Komunikada Universitato prof. Duan Peng en Kopenhago (vd p. 25)
Dorskovrile: Andrea Bertrand kaj Alain Delmotte instruis en Kongo (vd p. 29)

Scienca Komitato

Prezidanto: Humphrey Tonkin,
Usono, University of Hartford;
AdE¹

Vicprezidanto: Detlev Blanke,
Germanio, Prezidanto de la Societo
pri Interlingvistiko

Membroj:

Vera Barandovská-Frank,
Germanio, Universität Paderborn;
AIS²

Duncan Charters, Usono, Principia
College, Elsah

Renato Corsetti, Italio, Università
degli Studi di Roma „La Sapienza”;
AdE¹

Probal Dasgupta, Barato, LRU,
Indian Statistical Institute, Kolkata;
AdE¹

Michel Duc Goninaz, Francio,
Université de Provence; AdE¹

Aloyzas Gudavičius, Litovio, Šiaulių
universitetas

Wim Jansen, Nederlando,
Universiteit van Amsterdam

Boris Kolker, Usono; AdE¹

Ilona Koutny, Pollando/Hungario,
Uniwersytet im. Adama
Mickiewicza w Poznaniu; AdE¹

Maria Majerczak, Pollando, Uniwer-
sytet Jagielloński w Krakowie

Geraldo Mattos, Brazilo, Federacia
Universitato de Paranao; AdE¹

Aleksandr Melnikov, Rusio,
Академия Сельскохозяйственного
Машиностроения

Radojica Petrović, Serbio,
Univerzitet u Kragujevcu

Balázs Wacha, Hungario, MTA
Nyelvtudományi Intézet

Sekretario: Aida Čižikaitė, Litovio

¹ AdE – Akademio de Esperanto

² AIS – Akademio Internacia de la
Sciencoj, San-Marino

Enkonduko

Karaj Legantoj,

la nunan numeron ni dediĉas al nia 44-a konferenco, ja entute 25 paĝoj ligiĝas rekte al la kopenhaga aranĝo. Duono de tiuj paĝoj prezentas la simpozion, kun la enkonduka artikolo de Duncan CHARTERS, nia vic-prezidanto kaj kun la resumoj de 12 simpoziaj prelegoj. Pri la konferenco mem raportas – krom tri estraranoj – ankaŭ nia belga sekciestro, Marc CUFFEZ kaj nia nederlanda kolego, Rudi KOOT. Krom la konferencaĵoj, en la numero trovis lokon raporto el Italio (Michela LIPARI) plus du raportoj el Afriko: tiu de Andrea BERTRAND kaj Alain DELMOTTE pri Kongo kaj tiu de Mirejo GROSJEAN pri Burundo. La dua raporto daŭros en nia 4-a numero.

ILEI daŭrigas sian partoprenon en SES (Somera Esperanto-Studado) kaj plifortigas sian agadon en Azio. La plenaj raportoj pri la 1-a ILEI-Seminario en Orienta Azio kaj pri la seminario „Flugiloj” en SES estos rete dissenditaj kaj aperos en nia kvara numero. Same, kiel la recenzo pri la nova lernolibro *Temagemo* de Judit FELSZEGHY.

Petante pardonon de tiuj kolegoj, kies artikoloj nun ne povis aperi kaj dezirante sukcesan lernojaron salutas vin:

Jozefo NÉMETH, redaktoro

Lingvoj de scienca komunikado kaj edukado

Simpozio de ILEI en Kopenhago, 22-23 julio 2011

de d-ro **Duncan CHARTERS**, vicprezidanto de ILEI

Kial ni dediĉas tiom da tempo kaj rimedoj al organizado kaj raportado de la simpozio pri *Lingvoj de scienca komunikado kaj edukado*? Certe parte pro tio, ke antaŭkondiĉo por la akcepto de Esperanto en la edukaj roloj, kiujn ni deziras por ĝi, estas la preteco de neesperantistaj kleruloj doni al la lingvo la agnoskon kaj respekton, kiuj seriozigos niajn pretendojn en la okuloj de edukaj kaj politikaj decidantoj kaj de la ĝenerala publiko. Tiu preteco dependas ne nur de la akcepto de niaj kutimaj argumentoj, ĉar tiuj, se orientitaj al la

instruado de Esperanto kiel la sola ebla solvo de la tiel nomata monda lingvo-problemo, emas elvoki skeptikemon se ne kontraŭadon aŭ eĉ primokadon. De kiuj aliaj faktoroj dependas tiu preteco? Interesajn respondojn donis la Simpozio mem kaj ĝiaj eminentaj neesperantistaj partoprenintoj.

Bonvenigan salutparoladon prezentis Kirsten REFSING, dekano de la Fakultato pri Humanismaj Studoj de la Universitato de Kopenhago. Ŝi substrekis du gravajn faktojn: ke Esperanto sola inter la planlingvoj atingis uz-nivelon, kiun oni prave povas nomi sukcesa, kaj ke la historio indikas ke (kiel en la kazo de ĉiuj aliaj lingvoj, kiuj ĝuis pozicion de potenco), ni ne havas kialon supozi, ke la angla lingvo restos eterne en privilegia rango. Prof. Frans GREGERSEN, la plej rekonata nuntempa dana lingvisto en kaj ekster sia lando, en la unua simpozia referaĵo klarigis la plurlingvan sintenon de la *Nordia Deklaro pri Lingvopolitiko*. Li restis por aŭskulti dum la tago la ceterajn prezentaĵojn, kaj el la diskutoj tuj interpretitaj venis al por li nova konkludo: ke E-o estas vere vivanta lingvo, tute taŭga por seriozaj intelektaj interŝanĝoj. Prof. Robert PHILLIPSON, kiu dum jaroj instruis en la

Kopenhaga Komerca Altlernejo, eldonis plurajn verkojn pri lingva diskriminacio kaj partoprenas konstante en konferencoj pri lingvopolitiko, atentigis pri la problemoj de vasta akcepto de la angla lingvo por universitata instruado. Malgraŭ gravaj kontraŭdiroj inter la eŭropa politiko, kiu favoras multlingvecon, kaj la praktiko, kiu favoras instruadon kaj eldonadon de sciencaj esploroj en la angla lingvo, nuntempe eŭropaj universitatoj esploras malpli diskriminacian politikon, konsiderante enkonduki en la praktikon multlingvismon, dulingvismon aŭ paralelan lingvo-kompetenton. Li jam konvinkigis, ke E-o estas tute taŭga komunikilo por universitatnivela diskuto, kaj ke ni kontribuas gravan perspektivon al tiaj lingvopolitikaj demandoj. Li mem partoprenis en preparoj de la simpozio kaj proponis la artikolon de prof. Humphrey TONKIN „Lingvoj kaj la komunika fendo en sciencoj” kiel motivaĵon de la simpoziaj diskutoj. Prof. Karsten FLEDELIUS, kiu bonkore enhejmigis la konferencanojn kaj simpozianojn en sian Fakultaton, partoprenis interalie per diskuto de la referaĵo de prof. GREGERSEN, kio instigis tre interesajn respondojn pri la lingvospero de la nordiaj popoloj. Sed ne nur tio: li poste komentis pri sia observado dum la ILEI-Konferenco la riĉan interhoman kulturon de la uzantoj de E-o, ke ni certe ne plene konscias pri la valoro de tio, kion ni jam atingis. La kvina neesperantista partopreninto en la Simpozio, prof. László MARÁCZ el la Universitato de Amsterdamo, indikis kiom grava estas nia partopreno en objektiva ekzameno de la meritoj de diversaj solvoj por intergentaj komunikaj problemoj. En kunlabora projekto pri inventaro de interkomunikaj procesoj (*Toolkit* aŭ *Instrumentaro*), E-o estu normale inter la disponeblaj rimedoj. Kiam oni petis de li ekzemplon pri la rolo, kiun povus ludi prefere E-o, li indikis ke unu tia uzo povus esti por resumoj de sciencaj artikoloj eldonataj en iu ajn lingvo. Universitatoj, aparte studentoj en sia unua studjaro, povus lerni sufiĉe, komence por kompreni tiajn resumojn sen granda tempoinvesto. Post la Simpozio, prof. MARÁCZ komentis pri sia kreskanta respekto por la meritoj de E-o.

Jen almenaŭ parto de la respondo al mia unua demando. Neniu kontraŭas, ke ni renkontiĝu kun aliaj uzantoj de nia lingvo por ĝin praktiki, por interŝanĝi spertojn, por pli edukiĝi en niaj klasoj, konferencoj kaj kongresoj. Tamen, kiom ni atingos, se ni restos nur en niaj propraj rondoj, se ni ne inteligente interagos kun spertuloj ekster nia kutima, komforta teritorio por lerni de ili, kuraĝigi ilin en ilia laboro, ricevi iliajn konsilojn? Ni devas starigi aliancojn kun la multaj fakuloj, kiuj kapablas kompreni,

respekti, kaj apogi niajn celojn, kaj kiuj volonte kunlaboros en kampoj de komuna intereso.

Nia Ligo havas klerigan funkcion: klerigan por ni mem, por niaj lernantoj kaj por tiuj kapablaj apogi la enkondukon de ĉiam pli da lernantoj al la scioj kaj spertoj, kiujn kapablas doni la lernado de E-o en nia hodiaŭa mondo. En lastatempa konversacio, konata instruisto en niaj rondoj bedaŭris, ke multaj el ni ne konstatas la oportunecon de la nuna momento por la akcepto de multe pli vasta instruado de E-o. En ILEI aktivas ĉiam pli da ekstereŭropaj sekcioj kaj individuaj instruistoj: 32 klasoj nur en unu afrika lando, Burundo. Kiu eŭropa lando atingis tiom? La laboro de Heidi GOES en Indonezio revivigis la tiean movadon, rezultigis multajn klasojn, venigis indonezianojn al la konferenco de ILEI. La evoluon en Azio ni aparte agnoskas per la venontjara konferenco en Ĉinio, kiu surscenigis nian novan jam treege laboreman kaj kunlaboreman sekretarion.

Tion mi mencias kiel fonon, kiu kunigas niajn interesojn kun la temo de la Simpozio. Tiuj diskutoj inter niaj lingvaj spertuloj kaj eksteraj observantoj kaj amikoj reliefigis por mi du tendencojn, kiuj povas malutili al nia laboro. Ambaŭ koncernas la anglan lingvon. La unua tendenco montriĝas en klopodoj detronigi la anglan lingvon de ĝia pozicio, ne nur pledante por E-o kiel pli bona anstataŭanto en la rolo de monda lingvafrankao (*lingua franca* – mi ne kontraŭas tiun starpunkton!), sed kontraŭbatalante ĝin per troa fervoro kaj per ne sufiĉe apogitaj aŭ nuancitaj argumentoj, aŭ troigoj pri E-o mem. La dua tendenco, unuavide ŝajnas je la alia ekstremo, sed ĝi en unu senco paralelas: rezigni pri la estonteco de E-o, sub la preteksto ke „la angla jam venkis”. Vere frapis min la konstato, ke ju pli vaste oni provas subteni la lernadon kaj uzadon de la angla, des pli videblas la problemoj, kiujn kaŭzas tiu politiko. Ni havas nenion por timi. Eble per la projekto *Lingvolanĉilo*, pli da lernantoj post lernado de E-o elektos lerni la anglan. Ili elektu, sed ambaŭ elektoj havas sian logikon. Kaj la lernantoj, kaj la lingvoj „gajnas”.

Do, kiu estu la „ora meza vojo” por ni? Ĉu konstati, eduki anstataŭ emocii, protesti, batali? Faktaj, eĉ sciencaj konstatoj estus ke jes, la angla estas vaste uzata en la mondo kiel lingvafrankao inkluzive en universitatoj, kiuj akceptas studentojn de diversaj landoj kaj gepatraj lingvoj; ke ekzistas en la hodiaŭa mondo pli da nedenaskaj parolantoj de la angla ol denaskaj; ke multaj individuoj kaj institucioj klopodas plietendi aŭ ĝeneraligi la uzadon

de la angla lingvo; ke ofte la angla servas kiel komunikilo inter individuoj, kiuj ne dividas alian komunan lingvon; ke en multaj landoj de la mondo oni instruas la anglan kiel duan lingvon en lernejoj ekde tre frua aĝo; ke granda plimulto de la publikigado de sciencaj esploroj okazas en la angla lingvo; ke en multaj internaciaj konferencoj regas la uzo de la angla.

Malmultaj personoj, eĉ en niaj rangoj, kontraŭus tiujn konstatojn. Ili ne estus novaĵoj por plej multaj legantoj, kiuj vidus tiajn deklarojn en ĵurnala aŭ revua artikolo. Tamen ekzistas aliaj konstatoj, plejparte egale pravig-eblaj sed ne tiel konataj.

Jen, kie gravas edukado:

1. La angla ne estas aŭtentika lingvafrankao, ĉar laŭdifine tia vehikla lingvo ne estu la gepatra lingvo de la interparolantoj, kiuj ĝin uzas. E-o laŭdifine kaj en la praktiko estas vera lingvafrankao, komparebla al la svahila kaj la indonezia, kvankam ne precize samklasa.
2. Neparolantoj aŭ nebonaj parolantoj de la angla estas diskriminaciaj, ĉar ili kutime ne kapablas same bone esprimi sin parole aŭ skribe kiel denaska parolanto.
3. Internaciaj konferencoj ofte fiaskas pro malbona interpretado aŭ insisto uzi nur la anglan.
4. Ofte ne estas haveblaj bonaj sciencaj materialoj en la denaska lingvo de la lernantoj, do ili ne ricevas adekvatan klerigadon.
5. Kvankam multaj grandaj universitatoj proponas klasojn en la angla lingvo, pluraj insistas pri dulingveco de la studentoj.
6. Profesoroj ne denaske parolantaj la anglan ofte trovas ege malfacila komunikiĝi kun studentoj el Afriko kaj Azio, pro la kombino de dialektaj kaj eduksystemaj diferencoj.
7. Proponantoj de pli vasta uzado de la angla kiel lingvafrankao ne interkonsentas pri la plej akceptebla formo de la lingvo.
8. Kreskas tendenco de malinternaciigo de la scienca esplorado. Ekzistas rezisto al la trudado de scienco praktikata en anglalingvaj medioj kiel universala, aparte kie la alia kulturo estas demonstreble tute malsama.

Kiom la publiko scias pri tiaj konstatoj? Kiom ni konsciis antaŭ la Simpozio la pli vastan perspektivon, kiun malfermis al ni niaj prelegantoj? Kaj nun ĉefa demando: kiel ni utiligos ne nur la novajn sciojn, sed ankaŭ la kuraĝigojn, kiujn ni ricevis por ekspluati la nunan pli favoran klimaton por

la akcepto de rolo por E-o en la preparado por lernado de aliaj lingvoj kaj aŭtentika transkultura edukado? Kaj, kiel atentigis Mark FETTES kaj José Antonio VERGARA, ni ne limigu nin nur al tradiciaj prilingvaj temoj en nia klerigado, sed pere de E-o ni malfermu al niaj lernantoj novan horizonton al transnacia studado de universalaj temoj (kiel la ekologio kaj konscia homa progreso per kunlaborado), surbaze de la scioj, kiujn alportas reprezentantoj de ĉiuj lingvoj kaj kulturoj. Tiu praktika idealismo povas celi eĉ emancipiĝon el la bariloj, pri kies ekzisto malmultaj konscias kaj kiujn ne venkis ankoraŭ tradiciaj solvoj.

De maldekstre: *Huang Yinbao (Trezoro), Duncan Charters, Zsófia Kóródy, Karsten Fledelius, Stefan MacGill, Radojica Petrović, Julián Hernández Angulo*

Simpoziaj resumoj, Kopenhago 22-23 julio 2011

Lingvoj de scienca komunikado kaj edukado

Frans GREGERSEN¹

Defioj kaj perspektivoj por lingva politiko en Eŭropo. Danio kiel ekzemplo

La nuntempa epoko prezentas specifajn defiojn por la kreo de lingvo-politiko en pli malgrandaj landoj nur pro tio, ke la potenco de la merkatortoj emas favori la uzadon de la angla ne nur kiel lingvafrankao

---

¹ Universitato de Kopenhago

por la scienco, teknologio kaj tre ofte ankaŭ por ekster-laborejaj plaĉokupoj kaj kulturaj produktoj, sed aldone kaj samkiale, kiel la unuavice instruata fremda lingvo. Per tio oni ŝajne celas krei dulingvajn komunumojn, kie la loka lingvo funkcias kiel la unua lingvo uzata en familiaj rondoj, dum oni konsideras la anglan universale kiel la privilegiitan duan lingvon uzatan por kreskanta celaro. Fine de tiu disvolviĝo, ŝajne hantas situacio, en kiu kaŝatendas la angla lingvo, kovanta la katastrofajn sekvojn de neuzado aŭ tuta malapero de aliaj lingvoj. La aŭtoro prezentas unue la premojn de la merkato kaj la logikon de tiuj premoj, kaj due, kion jam faris la danaj politikistoj kaj politikistoj ĝenerale enfokusigante la lingvouzadon en la universitatoj; trie li diskutas la nordian alternativon citante la *Nordian Deklaron pri Lingvopolitiko* kiel specifan kazon, kaj fine li skizas eblan estontecon por Eŭropo bazitan sur regiona modelo parenca al la Nordia, kaj la principon de la instruado de lingva aŭskultokompreno.

Humphrey TONKIN²

Lingvoj kaj la komunika fendo en scienco

Tra la jarcentoj, unue la latina lingvo kaj poste la franca, germana kaj rusa, retroiris en sia iam rekonata graveco kiel internaciaj lingvoj de scienco. Aliaj potencaj lingvoj, kun larĝa enlanda scienca dialogo, kiel ekzemple la japana kaj ĉina, estis ĉiam plejparte ekskluzivitaj. La ekdominado de la angla lingvo levis la reputacion de anglalingvaj universitatoj kaj donis avantaĝon al denaskaj parolantoj de la angla per sinrefortiganta cirklo de lingva fluo. Resumaj servoj insistas ricevi anglalingvajn resumojn; citaĵaj indeksoj ofte registras nur anglalingvajn citaĵojn. Tiel, la angla ŝajnas domini la sciencan dialogon kaj, senescepte, la universitatoj, kiuj troviĝas ĉe la supozata pinto de gvidaj sciencaj institucioj, estas anglalingvaj. La reganta sed nepreciza supozo ŝajne estas, ke se oni sufiĉe premas, oni devigos la aliajn lerni la anglan por entute konkurenci. Tiel, oni mise identigas sciencan progreson limigitan al la angla lingvo kun scienca progreso entute. Se oni volas ŝanĝi tiun diskriminacian situacion, la avantaĝohavaj devos agnoski sian avantaĝon kaj esplori vojojn al reekvilibrigo.

---

² Universitato de Hartford

Subtenado de diverseco en lingvoj de klerigado

Universitatoj laboras sub premo. Liberecon en la elekto de esplorkampoj en universitatoj limigas registaroj kaj komercaj entreprenoj, kiuj komisiis difinitajn esplorprojektojn; pli da prestiĝo oni aljuĝas al eldonaĵoj en la angla lingvo ol en aliaj (bibliometra histerio!); surmerkato tutmonda de universitatnivelaĵoj (kun eksporto de nur-anglalingvaj universitat-ejoj); la Bolonja procezo, kiu kuntiras internaciigon kun klerigado nur anglalingva. La politiko de EU pledas por multlingveco, tamen la kutima praktiko en EU, ekzemple en la kampo de scienca esplorado, fortigas la anglan lingvon malavantaĝe al aliaj. Tial estas esence, ke la universitatoj ellaboru institucian praktikon, kiu efektive kuraĝigas multlingvecon, kaj kreu ekvilibron inter lingvoj naciaj kaj internaciaj, ĉefe sed definitive ne ekskluzive la angla. Kelkajn paŝojn tiudirekte prenis registaroj de la nordiaj landoj. Kelkaj eldonaĵoj dokumentas kiel danaj universitatoj laŭiras la vojon al dulingvismo. La Universitato de Kopenhago ĉefrolas en la agnoskado, ke gravas ne nur kontrolo de kvalito, sed ankaŭ la bezono esplori pri „paralela kompetento”.

Tem-rilataj artikoloj de Robert Phillipson povas esti elŝutitaj de www.cbs.dk/staff/phillipson.

Detlev BLANKE⁴, Wera BLANKE⁵

Faklingva komunikado en Esperanto

Lingvo sen evoluinta faka apliko havas limigitan komunikan kaj kognan valorojn kaj estas minacata degradiĝi al nura folklora dialekto. Tio ankaŭ validas por planlingvo en sia eventuala rolo de internacia alternativa komunikilo, se ĝi ne nur servu al agrabla tempo-pasigo. El inter ĉiuj ĝis nun malsamgrade enpraktikiĝintaj planlingvoj nur Esperanto posedas menciindan fakan aplikon. La prelego mencias la unuajn indikojn pri la faka apliko, la fakajn terenojn, fakteksto-tipojn, formojn de la kreado kaj fiksado de faktekstoj kaj la organiz-teknikajn aspektojn de la faka

---

³ Kopenhaga Komerca Altlernejo

⁴ Universitato Humboldt, Berlino

⁵ Terminologia Esperanto-centro

komunikado en la planlingvo. Apartan atenton oni donas al la fakvortoj (terminoj), al la lingva materialo, la konstruprincoj de la farado de terminoj, fonditaj de la esperantologo kaj fondinto de la terminologio-scienco Eugen WÜSTER. Oni prezentas la vojojn de la enkonduko de terminoj en la praktikon (propono, diskuto, registro, apliko, stabiligo per normigado). Malgraŭ la ekzisto de daŭra certa faka apliko la lingvo-komunumo de Esperanto ĝis nun subtaksas ĝian gravecon kaj flegas certajn iluziojn pri la ebloj de oficiala enkonduko de la lingvo en internaciajn rilatojn. Utiligante la ekzistantajn spertojn necesas reklopodi kunordigadi la faklingvan agadon kaj pli intensive informi kaj klerigadi pri ties necesoj, principoj kaj problemoj. Aparte gravas meti la terminologian laboron sur la internacian nivelon laŭ ISO-normoj (TC 37) kaj kunlabori kun la koncernaj instancoj (*Infoterm*, *Termnet*). Malgraŭ evidentaj mankoj la ĝisnunaj rezultoj de la faklingva komunikado en E-o montras, ke la planlingvo taŭgas por tiuj celoj. La rezultoj povas esti bazo por lingvo-planaj procezoj (terminologio-planado), kondiĉe, ke ekzistu objektiva bezono kaj adekvata politika volo.

Sabine FIEDLER⁶

Scienca komunikado kaj lingvafrankao

La angla disvastiĝis en la tuta mondo kaj fariĝis ankaŭ la domina lingvo en internacia scienca komunikado. Esplorrezultoj transdoniĝas al pli vasta publiko pli facile, se oni uzas nur unu lingvon. La domino de la angla tamen kondukas al komunika malegaleco. Nedenaskaj parolantoj de la angla devas investi multan tempon, monon kaj energion en lingvolernadon, sed tamen ili ne tiel bone komunikas kiel denaskaj. Lastatempe aro da diversaj terminoj estas uzata por substreki la funkcion de la angla kiel internacia komunikilo. La angla, oni diras, fariĝis la lingvafrankao de la sciencoj; ĝi povas esti uzata kiel lingvo por komunikado sen esti lingvo por identiĝo. Mia prelego kontestas la ekziston de tia dupartigo koncerne la nuntempan uzon de la angla en scienca komunikado. Ĝi donas superrigardon pri esploroj rilate al kulturdependaj diferencoj en scienca skribado. Pro la rilatoj inter lingvo kaj kulturo, inter komunikado kaj kognado, la lingvo, per kiu scienca esploro estas farata, havas kulturan

---

⁶ Universitato de Leipzig

influan al tiu esploro. La tutmonda redukto al la angla kiel la sola lingvo kun internacia valideco en scienca komunikado povas konduki al domino de angla-usona maniero de esploro kaj al perdo de lingva kaj kultura diversecoj. Aldone, la konservado de sciencaj lingvovariantoj krom la angla necesas por popularigi esplorrezultojn en naciaj lingvoj.

László MARÁCZ⁷

Instrumentaro por transnacia komunikado en Eŭropo: komparo inter manieroj de komunikado en multlingva Eŭropo

La proceso de la eŭropa integriĝo estas akompanata de transnaciaj procesoj, kiuj defias la tradicie establitan manieron de unulingva interkomunikiĝo. Kiam multoblaj rilatoj kaj agadoj interligas homojn aŭ instituciojn trans la limoj de iliaj naciaj ŝtatoj, ni parolas pri transnaciismo. El ĝi sekvas la neceso, rekonsideri la fenomenon de multlingva interkomunikiĝo kaj esplori la cirkonstancojn, en kiuj konvenas uzi ekzemple la anglan kiel *lingua franca* (ELF), uzi regionajn lingvojn kiel *linguae francae* (RELF), apliki la teknikon de la *lingua receptiva* (LARA), laŭ kiu ĉiu parolanto uzas sian gepatran lingvon en multlingva medio, aŭ tiun de la kodŝanĝado (CSW). Ĉiuj tiuj metodoj ja disponeblas, sed neniam oni provis kungrupigi ilin en koheran sistemon de komunikstrategioj kaj konfronti la relativajn fortojn de ĉiu el ili kun la specialaĵoj de diversaj multlingvaj medioj.

La nova projekto 'Toolkit' aŭ 'Instrumentaro', kunordigata de esploristoj en Nederlando, kunigas esplorgrupojn en unu konsorcion, kies komuna sperto ebligas la sisteman komparon inter la fortaĵoj kaj malfortaĵoj de la diversaj strategioj. La laboroj de la projekto rezultigos la kunmeton de instrumentaro por transnacia komunikado, kiu prenos en konsideron la diversecon inter la agantoj, la mediojn kaj la lingvojn renkontatajn en la nuntempa Eŭropo. La instrumentaro helpas siajn estontajn uzantojn, decidi, kiun komunikmetodon juĝi plej konvena en konkreta kazo. Ĉi tiu kontribuo enkondukas en la komparon inter la malsamaj komunikmetodoj kaj ilia laŭkaza efikeco, esprimita laŭ kriterioj lingvaj kaj eksterlingvaj, kiel ekzemple tiuj de la lingva demokratio kaj la lingva ekonomio. La simpozianoj estas invitataj aldoni Esperanton al mia listo de komunikstrategioj.

---

⁷ Departemento pri Eŭropaj Studoj, Universitato de Amsterdamo

Lingva egaleco en la scienco sub la ombro de la angla

En *La Eta Princo*, neniŭ aŭskultis la turkan astronomon, kiam li raportis pri malkovro de asteroido vestita en sia tradicia turka vestaĵo, sed ĉiuj lin laŭdis, kiam, kelkajn jarojn poste, li faris la saman raporton en „decaj” okcidentaj vestaĵoj. Simile gravas en la nuna mondo la lingva vestaĵo. En la 21-a jarcento anticipa kondiĉo por scienca kariero estas bona kono de la angla lingvo. Ĝis antaŭ duonjarmilo tiun rolon plenumis la latina, antaŭ apenaŭ jarcento – la germana. Tamen, post la dua Mondmilito tiom firmiĝis la rolo de la angla, ke novaj sciencistoj havas nenian ŝancon internacie diskonigi siajn esplorojn, ĉu skribu en sciencaj ĵurnaloj, ĉu buŝe en sciencaj konferencoj, sen bona kono de la angla. Junaj sciencistoj, kies gepatra lingvo ne estas la angla, devas investi multan tempon por studi la anglan ĝis alta nivelo, tempo, kiun iliaj anglalingvaj kolegoj povas investi en scienca esploro. Ĉina sciencisto devas investi grandan parton de sia tempo por verki artikolon por anglalingva revuo, aŭ perfektigi sian anglan elparolon por prelego. Tiaj obstakloj tute ne ekzistas por liaj anglalingvaj kolegoj. En konferencoj de la Internacia Astronomia Unio, kies du oficialaj lingvoj estas la angla kaj la franca, eĉ francaj astronomoj ne plu provas prelegi france. Ĉu E-o havas tiurilate signifan mesaĝon? Almenaŭ en unu scienca medio lingva diskriminacio ne ekzistas: Internacia Kongresa Universitato kaj Akademio Internacia de la Sciencoj. Ĉu ili povas servi kiel modelo ankaŭ ekster Esperantujo?

Mark FETTES⁹

Lingvo, scienco, edukado en ekologia perspektivo

La pli kaj pli hegemonia statuso de la angla kiel scienca lingvo estas ebligita de la samaj ekonomiaj kaj sociaj procezoj, kiuj subtenas senliman kreskadon de nia konsumado de resursoj. Alivorte, la monda angla estas simptomo de civilizacio, al kiu mankas la kontroloj kaj ekvilibroj necesaj por kunligi lokajn kulturojn kun ilia daŭropova ekologia bazo. Alfronti la ekologian krizon signifas trovi manierojn interpreti kaj integri ekologiajn

---

⁸ Universitato de Jerusalemo

⁹ Fakultato pri Edukado, Universitato Simon Fraser, Burnaby (Kanado)

sciojn en la lingvoj de la ĉiutaga vivo, entrepreno laŭnature multlingva kaj multkultura. Estas necese, sed ne sufiĉe, argumenti por la graveco de naciaj lingvoj en rilato al mondlingvo kiel la angla. Se ni devas lerni pensi kaj agi je la skalo de riverejoj kaj bioregionoj, niaj lingvoj devas povi enkodigi tiuskalajn sciojn, kio kredeble premisas revalorigadon de lokaj dialektoj, indiĝenaj lingvoj, kaj disvastigita plurlingveco. Tio povas ankaŭ postuli pli inkluzivan kaj reciprokan aliron al la interlingva komunikado, kampo sur kiu E-o povas montriĝi nemalhavebla kiel perilo inter lokismo kaj universalismo, kadre de pli daŭropova tutmonda ekologio de la sciado.

Nicolau DOLS¹⁰

Alprenplanado de malpli uzata lingvo en multlingva socio

Ĉi tiu prelego traktas pri la alprenplanado de minorigita lingvo en multlingva socio. Mi prezentas la kazon de la kataluna en la Balearaj Insuloj. 160 lingvoj estas nuntempe parolataj en ĉi tiuj insuloj, kie kaj la kataluna kaj la hispana estas oficialaj lingvoj. Kiel fari la katalunan lerninda de la envenintaj laboristoj kaj, kiel atesti iliajn lingvoniveleojn estas gravaj aferoj ne nur por la publika instrusistemo, sed ankaŭ por la tuta baleara socio. Mi montras la nunan situacion per statistiko pri lingvopovo kaj per analizo de la leĝsistemo pri lingvo-

instruado kaj uzado. Mi specife pritraktas: a) la trejnadon de jam laborantaj instruistoj, kiuj studis for de la Kataluna Landaro aŭ antaŭ la nunaj lingvoreguloj, b) la strategiojn por integri en la lernejo la enmigrintajn alilingvanajn lernantojn, c) la aliformon de la malnova lingvotestado en la nova sistemo kadre de la eŭropa testsistemo, kaj d) la lingvopolitikon en universitata instruado kaj scienca komunikado.

---

¹⁰ Departamento de kataluna filologio kaj ĝenerala lingvistiko, Universitato de Balearaj Insuloj

Davide ASTORI¹¹

Kia(j) lingvo(j) por la scienco?

Samtempe gravulo kaj por la esperantista movado kaj por la itala akademio, Giorgio CANUTO, rektoro de la Universitato de Parmo kaj prezidanto de la Internacia Esperanto-Movado, en sia prelego „La uzado de internacia lingvo sur la scienca kampo”, farita en Roterdamo la 6-an de aprilo 1959 (legebla en: Lapenna I., *Memorlibro pri la Zamenhof Jaro*, Centro de Esploro kaj Dokumentado, 1960), profunde pripensis la temon de „lingvo por scienco”. Tiu ĉi prelego celas diskuti la vidpunkton de tia grava klerulo, enkadrigante ĝin en la pli vasta kunteksto de la debato dudekjarcenta pri la graveco kaj nepreco de iu, kaj kia, ’lingvo por scienco’: ekde la prikonsideroj de la mondfama Erik AHLMAN (unu el la plej elstaraj finnaj filozofoj) tra la propono de la itala latinisto, kaj e-isto, Carlo AGOSTINI (kiu skribis en la jaro 1978 „Epistola ad Emin.mos Patres Conciliares Vaticani II”), ĝis la plej modernaj lingvistikaj teorioj.

Marek BLAHUŠ¹²

Kontribuo de komputila lingvistiko al solvado de lingvaj problemoj en scienca komunikado kaj edukado

Jam en la pratempo de komputado multe da atento estis dediĉita al komputila prilaboro de lingvaĵo - unue nur al la teksto, poste ankaŭ al la parolo. Tiel naskiĝis nova disciplino, komputila lingvistiko. Ĝi defias la homan komprenon kaj uzon de lingvo, ĉar ĝi strebas reprezenti ĝin per taŭgaj formalismoj, kio ne ĉiam facilas. Aliflanke, atinginte tion (almenaŭ parte), sekve eblas uzi la komputan potencialon de la maŝino por efektivigi taskojn, kiuj sen la engaĝo de komputilo apenaŭ estus fareblaj por homo. La unuopaj niveloj de lingvoprilaboro estas jenaj: fonetika kaj fonologia,

---

¹¹ Universitato de Parma

¹² Universitato Masaryk, Brno

morfologia, sintaksa, semantika, pragmatika, kunteksta. La ĉefaj labor-terenoj estas morfologia kaj sintaksa analizoj kaj generoj, maŝina tradukado, komputila leksikografio, komputile asistata lingvolernado, tekstaroj kaj ilia analizo, parolsintezo kaj parolrekono. Komputila lingvistiko en ĉiuj tiuj kampoj povas kontribui al la laboro de sciencistoj kaj edukistoj, helpante al ili ekhavi, konservi, prilabori, interŝanĝi kaj disponigi datumojn gravajn por ilia laboro. La prelego skize prezentas ĉiun el tiuj terenoj kaj donas konkretajn ekzemplojn de komputillingvistikaj projektoj utilaj por sciencistoj kaj edukistoj.

José Antonio VERGARA¹³

Priscienca komunikado en multlingva mondo: al demokratiaj sciosocioj

Kvankam la angla iĝis la internacie reganta lingvo de la scienco, la tutmonda strebado al sciosocioj permesas ĵeti novan lumon sur la gravajn litigitajn kampojn de priscienca komunikado kaj scienca edukado, kiuj restas plene malfermitaj al la demando pri lingva diverseco. La fenomeno Esperanto kiel lingve konsci(ig)a, socie engaĝiĝinta edukmovado, fakte funkciis ĉi-rilate laŭ la dana nocio de *folkeoplysning* (popola klerigo), kaj povas kontribui al la urĝe bezonata diskutado serĉe al ĉi-kampa justa lingvopolitiko.

44a Konferenco de ILEI (17-23 julio 2011)

Rekorde kaj laboreme en renoma universitato

Jam nia 44a Konferenco! Refoje en Eŭropo, sed decide ne temis pri eŭropeca konferenco: la 103 partoprenantoj venis el rekorda nombro da landoj (35): Brazilo, Meksiko, Ĉilio, Kubo, Benino, Ganao, Indonezio, Nepalo, Japanio, Korea Respubliko, Ĉinio, Kanado, Usono, Aŭstralio kaj 21 eŭropaj landoj. La Konferenco okazis en la Universitato de Kopenhago, kun la temo 'Lingva politiko kaj lingvaj rajtoj en edukado kaj scienca

---

¹³ ISAE – Internacia Scienca Asocio Esperantista

komunikado'. Por meti la nunan kunvenon en perspektivon, la prezidanto de ILEI, Stefan MACGILL, en sia festparolo atentigis, ke el la ses konferencoj inter 2007 kaj 2012, kvar okazis aŭ okazos ekstereŭrope, du el ili partopren-rekordaj por ekstereŭropaj aranĝoj de ILEI. La daŭrigo skizis la tri kutimajn pilierojn de ILEI-konferencoj: fakan, laboran kaj distran.

La vic-prezidanto de ILEI, Duncan CHARTERS enkondukis la konferencan temon kaj la postan tagon gvidis debaton pri ĝi. Li skizis la historion de aranĝoj kie esperantistoj kaj ne-esperantistoj kunlaboris lastatempe por esplori malegalecajn praktikojn en transnaciaj kontaktoj. Li ankaŭ parolis pri kontraŭaj evoluoj ĉe lingvoelektoj en edukado – dum iuj iniciatoj enportas novajn lingvojn, aliaj tendencoj gvidas al kreskanta limigo de la lingva mikso. Li donis ekzemplojn pri nebona funkciado de tradukservoj kaj komunikado en sciencaj konferencoj laŭ la nunaj modeloj. La ampleksa konferenca programo konsistis el ne malpli ol 35 prelegoj, prezentaĵoj aŭ diskutrondoj, kiuj okazis laŭvice en kvin konferencaj salonoj, sed kutime ne pli ol tri samtempe. Pliaj detaloj legeblas ĉe <http://ilei.info/konferenco/2011/programo.php>.

Dum la interkona vespero

La seminarion „Flugiloj de interkultura vento” realigis Duncan CHARTERS el Usono, Julián HERNÁNDEZ (Kubo), Zsófia KÓRÓDY (Germanio/Hungario) kaj Radojica PETROVIĆ (Serbio). Temis pri metodiko de E-instruado inkluzive de instruplanado, didaktikaj aspektoj de la E-gramatiko, lingvo kaj kulturo en pedagogiaj programoj, teknologio je la servo de lingvo-lernado, kiel instrui simple kaj efike en naturaj cirkonstancoj, interkulturaj lingvaj ludoj kaj multo pli. Apartajn prelegojn pri diversaj temoj prezentis Zsófia KÓRÓDY („Pri la lingvoekzamenoj” kaj „Subvencioj kaj projektoj en la praktiko”), LEE Jungkee el Korea Respubliko („E-kurso en Koreio”), Stefan MACGILL el Hungario/ Novzelando („La projekto ‘esperanto125’”), Ronald GLOSSOP el Usono („Kial Ĉinio estas fekunda kampo por Esperanto”), Agneta EMANUELSSON el Svedio („Pri Valdemar Langlet”), Martin SCHÄFFER el Meksiko/ Germanio („Informado pri Esperanto: kiel artikoli gazete kaj respondi al ĵurnalisto”). Notinde populara estis „Erarologio” de Rob MOERBEEK el Nederlando, kiu, pro interesiĝo de konferencanoj, daŭriĝis eksterplane per frumatenaj sesioj. Simile Duncan CHARTERS ripetis dum lunĉpaŭzo la prelegon pri lerneteknologioj por tiuj kiuj ne povis ĉeesti la unuan prezenton.

Ronald GLOSSOP kaj Latifou GBADAMASSI (Benino), per komuna prezento de la multjara projekto „Infanoj ĉirkaŭ la mondo” kaj ĝia specifa apliko en Afriko tra „Infanoj ĉirkaŭ Afriko”, enkondukis debaton pri afrikaj perspektivoj de ILEI-agado. Simile agis Mireille GROSJEAN (Svislando) kaj Heidi GOES (Belgio), respektive pri „Aziaj etosoj” kaj „La indonezia E-movado: historio kaj estonto”, kio enkondukis debaton pri ILEI ekstereŭrope kun aparta atento pri ILEI en Azio survoje al la 45-a konferenco okazonta en Ĉinio, 2012.

La „Universitatan tagon” (ĵaŭdo, la 21-a de julio) enkondukis Mallely Martínez MATEOS el Meksiko („Kiel enkonduki E-on en universitatojn: spertoj el Meksiko”) kaj YU Jianchao, Ĉinio („E-eduko en Ĉina Komunikada Universitato”). En paralelaj sesioj M. SCHÄFFER prezentis la projekton „Esperanto Internacia”, kaj Peter BALÁŽ (Slovakio) kaj Marek BLAHUŠ (Ĉeĥio) la atingojn kaj planojn de E@I.

Kulmina konferenca programero estis simpozio kunorganizita de ILEI kunlabore kun la Centro de Esploro kaj Dokumentado pri Monda Lingva Problemo (CED) kaj la Humanistika Fakultato de la Universitato de Kopenhago. La simpozia temo estis “Lingvoj de scienca komunikado kaj

edukado.” Partoprenis esperantologoj kaj konataj fakuloj pri komunikado kaj lingvistiko. Dek naŭ personoj prelegadis en la simpozio. Pri ĝi legu apartan artikolon en ĉi tiu revuo kaj vidu pliajn detalojn ĉe <http://ilei.info/konferenco/2011/simpozio.php> kaj http://ilei.info/novajxoj/simpozio2011_raporto.php.

Unu el la komitatkunsidoj

En la tradicia ILEI-konferenca lingva festivalo, 31 konferencanoj prezentis 21 lingvojn (2 el Afriko, 5 el Azio) inkluzive de diversaj skribsistemoj kaj elementoj de la koncernaj kulturoj. Laŭkutime, la konferenco ankaŭ omaĝis la lingvon de la gastiganta lando per dusesia kurseto *Dana eksprese* (Jonas kaj Mathias DALMOSE, Bent JENSENIUS).

Laborsesioj abundis. Okazis kunveno de komisionoj pri lerneja kaj universitata agado, laborrondo por sekciestroj de ILEI kaj diskutsesio pri la perspektivoj por niaj estontaj konferencoj, dum kiu oni montris lumbildojn

pri la venontjara konferencujo en Kunming kaj klarigis la preparlaborojn. Okazis tra tri tagoj sep horoj da komitat-kunsidado kun ĝis 33 komitatanoj. Ili akceptis la jarraporton, financajn rezultojn kaj revizoran raporton por 2010, sekve la estraro estas senŝarĝigita pri la agado tiujare. Nomumitaj estas du novaj honoraj membroj: nia mult-jara kasisto Bertil ANDREASSON el Svedio kaj (postmorte) nia antaŭa prezidanto Mauro LA TORRE el Italio.

La Komitato elektis novan sekretario de la Ligo, s-ron HUANG Yinbao (Trezoro) el Ĉinio. Ĝi nuligis tri nefunkciajn sekciojn, sed akceptis novan en Meksiko – rikolto el la semado dum la pasintjara konferenco en Kubo.

Aldoniĝis reprezentanto en Ganao kaj kontaktpersonoj en Indonezio kaj Nepalo. La elekto-komisiono estis reelektita kun la sama konsisto por la sekvaj tri jaroj. La Komitato altigis modeste la membro-kotizojn kaj abonojn por *Juna amiko*, sed ILEI akceptos ĝis la jarfino kotizojn por 2012 kaj 2013 laŭ nunaj tarifoj. La ĉefa komitata tasko, efike kaj kunlaboreme plenumita, estis trakto de trideko da modifproponoj al la ligaj Statuto kaj Interna Regularo. La plimulto estis aprobita, sed kelkaj defiaj alineoj estis plusenditaj al la regulara komisiono kaj al reta diskutado inter komitatanoj.

Distraj momentoj abundis, sed sen svarmo da formalaj distro-programoj – okazis interkona frandvespero, dana vespero, dancado, kantado, ekskursoj, ludado de diversaj muzikoj, konferenca bankedo kaj adiaŭa vespero, ĉiam kun abunda fotado. La distra, amikeca kaj Esperanta etosoj neforgeseble mallongigis distancojn inter la konferencanoj.

HUANG Yinbao (Trezoro), Radojica PETROVIĆ kaj Stefan MACGILL

Donacintoj

La rekorda internacieco de la 44-a konferenco de ILEI dankindas al donacintoj. Sen iliaj kontribuoj al la kaso Dazzini, aŭ rektaj pagoj de kostoj de kelkaj konferencanoj, ni ne havus partoprenantojn el Indonezio, Nepalo, Benino kaj Kubo. ILEI kaj la helpitaj konferencanoj dankas al: Ronald GLOSSOP, Lusi HARMON, Karlo (Chuck) MAYS, Duncan CHARTERS (ĉiuj 4 el Usono), Synnove MYNTTINEN (Finnlando), ISIKAWA Tiekio (Japanio), Simon SMITS (Nederlando), Kimie MARKARIAN (Britio), Agneta EMANUELSSON (Svedio), Davide ASTORI (Italio).

Raporto de konferencanoj

ILEI – Konferenco, Kopenhago – Danio, 16- 24 julio 2011

Raporto de Marc CUFFEZ, sekciestro de ILEI (Belgio)

Mi foriris sabate la 16an de julio; per buso, trajnoj, aviadilo kaj metroo ĝis Bella Center en Kopenhago. Sufiĉis kelkaj minutoj por promeni ĝis mia loĝejo transe de la UEA-kongresejo kaj vojaĝi nur 3 metrohaltejojn ĝis la konferencujo en la Universitato. Mi tranoktis 8 noktojn en la junulargastejo Amager je 20 eŭroj nokte en 5-lita ĉambro. Posttagmeze mi vizitis la centran stacidomon, turisman oficejon, urbodomon, kaj la belan reĝan preĝejon; mi promenis tra la centro kaj vizitis vendejojn de Kopenhago.

Dimanĉe mi vizitis la muzeon 'NY Carlsberg Glyptotek'. Fondis ĝin Carl Jacobsen, kiu posedis la faman bierproduktejon Carlsberg. 'Glyptotek' signifas „kolekto de skulptaĵoj”. Tie estas partoj pri la Malnova Mediteraneo, francaj pentraĵoj kaj skulptaĵoj kiel tiuj de Rodin, Degas, Monet, Gauguin, Van Gogh, Cézanne. Estis ankaŭ danaj pentraĵoj kaj skulptaĵoj kaj ekspozicio pri Cleopatra. Posttagmeze mi vizitis la konferencojn, prenis la dokumentojn kaj iris denove al la urbo. Tie mi vizitis la Frederikspreĝejon aŭ Marmorpreĝejon, la reĝajn palacojn de Amalienborg kaj prenis la busŝipon ĝis la Operejo kaj Nyhaven. Mi vizitis la faman marvirineton, iom pli grandan ol nia pisanta knabeto en Bruselo. Je la 19a komenciĝis la interkona manĝvespero. Multaj homoj kunportis manĝaĵojn kaj trinkaĵojn el diversaj landoj.

Lunde okazis la komenco de la konferenco per solena malfermo. Stefan MACGILL, la prezidanto de ILEI, malfermis la konferencon. Okazis komuna fotado. Je la 11a Duncan CHARTERS el Usono prelegis pri la konferenca temo. Post tagmanĝo en la universitata restoracio, sekvis paralelaj programeroj. Mi aŭskultis la prelegon de Zsófia KÓRÓDY pri lingvoekzamenoj kaj tiun de Lee JUNGKEE pri E-kursoj en Koreio. Je la

15a30 komenciĝis la unua komitatkunsido. Kiel sekciestro kaj komitatano por Belgio estis mia tasko partopreni en ĝi. Ni parolis pri tagordo, komisionoj dum la konferenco, jarraporto kaj financoj 2010, senŝarĝigo de la estraro por 2010 kaj ekstrakto de la statutmodifoj. Je la 19a 30 komenciĝis la dana vespero. Kvar junaj danoj (Mikaelo BRANEBJERG, fratoj DALMOSE kaj ilia amiko) ludis klarneton, violonon kaj aliajn instrumentojn. La muziko estis belega.

Marde, post la maloscedigo (enkonduka plenkunsido), Stefan MACGILL prezentis la projekton 'esperanto125'. En 2012 ni festos 125 jarojn post la komenco de E-o en 1887, kaj ILEI preparas E-kurson kun 125 lecionoj. Ron GLOSSOP el Usono prelegis, kiel Ĉinio estas fekunda kampo por E-o kaj pri kursoj sur la E-Insulo en Ĉinio. Pli da informoj ĉe www.esperanto-insulo.info kaj www.esperantouniversitato.com. Agneta EMANUELSSON el Svedio prelegis pri la svedo Valdemar Langlet (1872-1960). Lia familio venis en la 16a jarcento al Svedio el Francio. Je la 15a 30 komenciĝis la 2a komitatkunsido. Akceptitaj estis du honoraj membroj: Bertil ANDREASSON kaj Mauro LA TORRE. La komitato akceptis nuligi la sekciojn en Britio, Irano kaj Rusio. ILEI serĉas novan sekretarion, komisiiton pri eksteraj rilatoj kaj membrojn de komisiono pri UN kaj Unesko. La komitato akceptis altigon de la membrotizoj kaj abonoj ekde 2012. Por nia lando la kotizo ekde 2012 estos 10 eŭroj por reta membro, 20 eŭroj por papera membro kaj 16 eŭroj por *Juna amiko*. Okazis internacia vespero kun kantoj kaj dancoj el Kubo, Nepalo, Indonezio, Svedio, Danio, Finnlando, Nederlando, Japanio, ...

Merkrede Julián HERNANDEZ el Kubo prelegis pri instruplanado -- la planado, realigo kaj analizo de leciono. Poste li parolis pri landa agado kaj ĉiuj sekcioj diris ion pri la agado, kiun ili faris dum la lasta jaro. Posttagmeze mi vizitis parton de la centro de Kopenhago kaj kelkajn belajn kastelojn. Mi revenis al diskutgrupo en kiu Radojica Petrović el Serbio parolis pri la atingoj kaj estonteco de la ILEI-konferencoj. Tie ni aŭdis, ke la sekvaj konferencoj estos en 2012 en Kunming, Ĉinio, kaj en 2013 en Herzberg, Germanio, kaj eble en 2014 en Afriko. Vespere okazis danca vespero kun multaj dancoj el diversaj landoj.

Ĵaŭde je la 10a, paralele kun aliaj programeroj, komenciĝis la 3a komitatkunsido. Stefan MACGILL ĝoje prezentis novan sekretarion por ILEI: HUANG Yinbao (Trezoro) el Ĉinio. Alia ĝoja novaĵo estis, ke Meksiko petis

aliĝi kiel nova sekcio. Poste ni reviziis la Internan regularon kaj parolis pri la estonta agado. Posttagmeze okazis la lingva festivalo kun pli ol 20 lingvoj: mi sekvis la prezentaĵojn de la pola, nepala kaj korea lingvoj. Vespere pluvegis, sed estis du ebloj vespermanĝi grupe. Kelkaj partoprenis en la bankedo, aliaj (inkluzive de mi) vespermanĝis en restoracio en la speciala kopenhaga kvartalo *Christiania*.

Vendrede komenciĝis la simpozio, kiu daŭris la tutan tagon kaj sabaton antaŭtagmeze. Unue Karsten FLEDELIUS de la Kopenhaga Universitato, Departamento de Komunikiloj, Kogno kaj Komunikado kaj la dekanino de la fakultato faris la enkondukon. Sekvis prelegoj de Frans GREGERSEN, Humphrey TONKIN, Robert PHILLIPSON kaj deko da aliaj prelegantoj pri diversaj aspektoj de la simpozia temo¹⁴. Vendredon okazis la fina vespero - - ni dancis kaj adiaŭis unu la aliajn.

Sabaton tagmeze, post la lastaj simpoziaj prelegoj, sekvis la konkluda diskuto. Je la 13a 30 fermiĝis la simpozio kaj konferenco de ILEI. Posttagmeze mi vizitis la urbon; poste mi iris al la UEA-kongresejo, kie jam multaj kongresanoj alvenis. Vespere ĉiuj organizaĵoj havis la eblon montri kion ili faras en la E-mondo. Mi forlasis la junulargastejon dimanĉmatene, veturis per metroo kaj trajno ĝis la flughaveno Kastrup, flugis ĝis Zaventem, poste trajnveturis kun du ŝanĝoj ĝis mi atingis mian hejmon.

Raporto de Rudi KOOT (Nederlando)

Dum la ILEI-Konferenco en la universitato en Kopenhago kaj la simpozio „Lingvoj de scienca komunikado kaj edukado” certe lingvoj estis grava temo. La simpozio okazis en Esperanto kaj la angla. Kiam iu parolis en Esperanto, la projektita teksto estis en la angla. Se iu parolis angle, Duncan CHARTERS tradukis en Esperanton.

La nacia lingvo kiel scienca lingvo

La nacia lingvo havas la avantaĝon, ke la uzanto povas esprimi sin kiel eble plej facile. La konekto kun la socio estas bona. La malavantaĝo estas, ke

---

¹⁴ Rimarko de la redaktoro: Pliaj detaloj legeblas aliloke en la revuo kaj ĉe <http://ilei.info/konferenco/2011/simpozio.php>.

ekster la teritorio, kie oni parolas la nacian lingvon, oni ne komprenas lin. En Israelo ne ekzistas sciencaj revuoj en la hebrea pri astronomio. En Japanio ja estas sciencaj revuoj en la japana pri astronomio. En Danio ekzistas deziroj, ke la universitatoj instruu nur en la angla, ke mezlernejoj instruu kaj en la angla kaj en la dana kaj ke la bazlernejoj instruu nur en la dana. La universitatoj havas aŭtonomion pri lingvopolitiko. Estas evoluo de tutmondiĝo: unuflanke alfluo de eksterlandaj studentoj kaj aliflanke la neceso havi grandan sciencan publikon.

La angla kiel scienca lingvo

La angla kiel scienca lingvo havas la avantaĝon, ke oni havas internacian publikon (studentojn kaj sciencistojn). La malavantaĝoj estas, ke oni devas instrui, paroli kaj publikigi en alia lingvo ol la nacia. Post kelke da tempo oni ne kapablos instrui en sia nacia lingvo, ĉar mankas la nacia terminaro. Ankaŭ la konekto kun la socio estos malpli bona. La angla ne estas facila pro siaj malreguleco kaj ortografio. Publikaĵojn, kiuj ne estas en la angla aŭ ne havas resumon en la angla oni ne trovos en anglalingvaj indeksoj.

Uzo de regiona lingvo

En grupo de ŝtatoj (regiono) oni povus uzi unu el la naciaj lingvoj. Ekzemple la svedan por Islando, Norvegio, Svedio, Finnlando kaj Danio; la rusan por la iamaj respublikoj de Sovetunio kaj ĝiaj satelitoj. Ekzemple en Brazilo la angla ne plu estas la unua fremda lingvo, sed la dua post la hispana. Tamen mi opinias, ke tiu elekto ne sukcesos. Kaj eĉ se ĝi sukcesus, restos la komunikadproblemo kun la mondo ekster la regiono.

Uzo de pluraj lingvoj

La ideo estas, ke nur la angla kiel fremda lingvo donas al aliaj grandaj lingvoj malavantaĝojn. Se oni uzos plurajn lingvojn, la situacio estos pli egala. Sed kiom da lingvoj? Ĉu ĉiu devas kompreni kaj paroli ĉiujn elektitajn lingvojn? Se ne, oni bezonas interpretistojn kaj tradukistojn. Se jes, tio postulas multe da tempo kaj peno de ĉiu. Eĉ la situacio, en kiu ĉiu parolas en unu lingvo kaj komprenas alian lingvon, ne estas facila, ĉar por bone kompreni iun en alia lingvo, oni devas bone regi tiun lingvon.

Esperanto

Esperanto havas avantaĝojn. E-o estas relative facile lernebla. E-o estas pli regula ol aliaj lingvoj rilate al la prononco, la ortografio kaj gramatiko. E-o

estas neŭtrala, ĉar ĝi ne apartenas al nur unu popolo aŭ ŝtato. Aliflanke ankoraŭ malmulte da homoj parolas E-on. Do por bone enkonduki E-on, oni bezonas tempon. Mankas ankaŭ fakvortaroj en E-o. Davide ASTORI proponas, ke oni faru ĝis 2016 fakan lingvistikan terminaron en E-o. László MARÁCZ proponas, ke universitatoj instruu E-on dum unu jaro al sciencistoj, por ke ili povu verki kaj kompreni resumojn de sciencaj tekstoj en E-o. Tiel ĉiuj sciencaj tekstoj estus almenaŭ troveblaj per Esperanto.

Konkludoj kaj rekomendoj

Robert PHILLIPSON trafe demandis: „Ĉu ni estas same kreivaj en alia lingvo kiel la denaska?” Ne, sed tio estas la dilemo. El la prelegoj de la simpozio sekvas konkludoj por la E-movado kaj rekomendoj por la ne-esperantistaj sciencistoj kaj politikistoj. Mi esperas, ke multaj tekstoj estos publikigitaj sur la retpaĝaro de ILEI kune kun la konkludoj kaj rekomendoj. Estus bone, se ankaŭ papere aperus publikaĵo kiel la plene dulingva (rusa-Esperanta) raporto „Esperanto – la plej bona propedeŭtiko (laŭ la materialoj de internacia konferenco de la 13-a de aprilo 2007 en Moskvo)” (152 paĝoj). Mi volas laŭdi la estraron de ILEI kaj Karsten Fledelius de la Universitato de Kopenhago por la preparo de la simpozio. Mi esperas, ke dum UK-oj de Esperanto oni ankaŭ povos organizi ion kun ne-esperantistoj.

Marĝene de la konferenco

de **Radojica PETROVIĆ**, estrarano de ILEI

La ILEI-konferencanino YU Jianchao el Ĉinio, instruinto de la Ĉina Komunikada Universitato, informis la estraron de tiu universitato pri la konferenco kaj simpozio de ILEI en la Humanistika Fakultato de la Universitato de Kopenhago, kaj pri la eblo, kiun la evento malfermas por kunlaboriga kontakto inter la du universitatoj. Tio koincidis kun jamaj planoj de gvidantoj de la ĉina universitato viziti la Universitaton de Upsalo kaj kelkajn aliajn en Eŭropo kunlaborcele. Ili, do, tuj aldonis al la listo la Universitaton de Kopenhago kaj proponis interparoli pri starigo de interuniversitata kunlaboro sur la kampo de edukado pri Esperanto kaj pri amaskomunikiloj.

Ileana SCHRØDER, la prezidantino de Dana Esperanto-Asocio (DEA), kaj Radojica PETROVIĆ, ILEI-estrarano pri konferencoj, peris la kontakton kaj helpis fiksi la kunvenon. Rezulte, la 17an de junio, en la Departemento pri Amaskomunikiloj, Kogno kaj Komunikado de la Humanistika Fakultato en Kopenhago, okazis kunveno de sepmembra delegacio de ĉinaj profesoroj, gvidata de la rektoro, kun profesoro Karsten Fledelius, multjara amiko de Esperanto kaj ĉefa subtenanto kaj kunorganizanto de la konferenco kaj simpozio de ILEI flanke de la Kopenhaga Universitato.

La du flankoj interkonsentis tute konkrete pri interŝanĝo de studentoj kaj instruvizitoj de profesoroj. Ankaŭ la prezidantino de DEA ricevis inviton viziti la Ĉinan Komunikadan Universitaton. La ĉinaj profesoroj aparte esprimis sian kunlaborintereson pri la venonta konferenco de ILEI, kiu okazos en la Profesia Arta Kolegio en Kunming, Ĉinio, en la jaro 2012.

Infanoj Ĉirkaŭ La Mondo kaj Ĉirkaŭ Afriko

de Ronald GLOSSOP kaj Latifou Gbadamassi

Dum la ILEI-Konferenco en Kopenhago la programero *Afrikaj perspektivoj* estis prezentita de Ronald GLOSSOP el Usono kaj Latifou GBADAMASSI el Benino [vd la fotojn en la artikolo – NdlR].

La afero komenciĝis en la jaro 2007, kiam Ronald, direktoro de la organizo „Infanoj Ĉirkaŭ la Mondo [IĈLM]”, sendis al Latifou kelkajn libretojn verkitajn de Charlotte KOHRS, fondintino de IĈLM. Vi povas legi pri ŝi plus pri la historio kaj diversaj eldonaĵoj de IĈLM ĉe la retejo <http://www.icxlm.org>. Unu libreto sendita al Latifou estas *Flugu kun Petro*. Laŭ la rankonto en ĝi, Petro havas magian vagonon (Esperanto) kiu permesas al li interkomuniki kun aliaj infanoj ĉirkaŭ la mondo. En tiu libreto estas priskribo de projektoj, en kiu infanoj povas partopreni. Por fariĝi „Stelo”, lernanto devas lerni 200 vortojn kaj lerni demandi 10 bazajn demandojn rilate al specifaj libretoj eldonitaj de IĈLM. Krome, ĉiu lernanto devas promesi ankaŭ instrui E-on al alia persono dum almenaŭ 15 minutoj semajne. Survoje al la rango „Stelo” la junuloj povas iĝi „Steleto”. Ĉiu infano, kiu iĝas „Steleto” kaj poste „Stelo”, ricevas atestilon de Ronald

GLOSSOP. Multaj gelernantoj jam ricevis tiajn atestilojn. Latifou surekrane montris ilin dum la prezentaĵo.

Alia projekto priskribita en *Flugu kun Petro* nomiĝas „Mondo-Rondo”. Ĝi temas pri la interŝanĝo de leteroj, bildkartoĵoj, kaj desegnaĵoj inter grupoj aŭ klasoj de junuloj en diversaj landoj. Tia interŝanĝo jam okazis inter la gelernantoj de Latifou en Benino, tiuj en E-klaso de Mónica MOLNÁR (Ecole de la Grande Ourse) en Svisio kaj tiuj en E-grupo de Elisabet ABEYA (Bunyola-Mallorca) en Hispanio. Dum la korespondado estis senditaj ankaŭ reciprokaj donacetoj (ŝtofflagoj, moneroj, mapoj, skribiloj, kraĵonoj, bombonoj, fromaĝoj, ĉokoladoj, kafo ktp). Tiuj donacetoj kaj belaj kartoĵoj kaj desegnaĵoj estas tiel okulfrapaj, ke vidante ilin, komencantoj dumkurse ofte demandis/as: „Kara instruisto, ankaŭ ni ŝatus ricevi tiajn aferojn; kiam vi havigos al ni korespondamikojn?” Tio montras kiom efika tia projekto estas. Latifou ĉiam respondis/as: „Unue, trapasu la ŝtupon de monda stelaro kun atestiloj kiel steletoj kaj steloj; due, neniam forlasu Esperanton.”

Latifou eĉ decidis krei novan organizon „Infanoj Ĉirkaŭ Afriko [IĈA].” Al la antaŭe menciitaj projektoj, IĈA aldonis „Virinan Agadon”. Temas pri organizado de konkursoj por knabinoj pri diktaĵo kaj legado por instigi kaj

kuraĝigi virinojn al la lernado de Esperanto per disdono de premiaĵoj al la plej bonaj. La kialo de tiu agado estas, ke en Afriko tre malmultaj knabinoj interesiĝas pri la internacia lingvo. La konkursoj jam okazis dufoje.

IĈA okazigis ankaŭ sporadan trejnseminarieton laŭ du fazoj inter aprilo kaj majo 2011. Temas pri intensa E-kurso por komencantoj. Ĉe la unua fazo la seminarianoj lernis bazajn regulojn gramatikajn: finaĵo de adjektivo, verbo, substantivo, adverbo, rekta komplemento ktp. Ĉe la dua fazo, oni pristudis libretojn eldonitajn de IĈLM (kiel *Flugu kun Petro*, *Bonvenon Amiko* kaj *La bela planedo*). Per la legado de tiuj lernolibroj, la partoprenantoj havis la eblon lerni Esperantajn afiksojn kaj akiri etan geografian vortprovizon. Sekvis ludoj pri urboj, landoj kaj kontinentoj per mapo de Benino, Afriko kaj mondmapo. Ne mankis kantoj, per kiuj ili lernis pri koloroj kaj numeraloj. Ĉirkaŭ 30 bazgradaj kaj mezgradaj gelernejoj ĉeestis la trejnseminarieton en la urbo Azovè.

Por kuraĝigi kaj motivi la ĉeestantojn, oni disdonis al ili Esperantajn poŝkalendariojn, revuojn, glumarkojn, libretojn „Poŝamiko”, skribilojn, krajonojn kaj kajerojn. La klubo nun havas sian vortaron „Nova Sento” (Français-Espéranto de G. WARINGHIEN), senditan de SAT-Amikaro. „IĈA plifortiĝas danke al kelkaj kunlaborantoj kaj helpantoj ĉu materie ĉu finance. Temas pri Ronald GLOSSOP, Gilles kaj Nicole WALLEZ, Jean Yves SANTERRE, Agnès GEELEN.”

Je la fino de la prezentado, la ĉeestantoj rondiris ordigitajn tablojn por vidi aron da korespondaj leteroj, desegnaĵoj, bildkartoj kaj atestiloj, kiujn Latifou kunportis al Kopenhago tiucele. Por larĝmezure diskonigi la agadkampojn de IĈA, Latifou tre bezonas helpanton, kiu povus krei retpaĝaron por IĈA.

Se vi povus helpi, bonvolu kontakti GBADAMASSI Latifou: Bp:302 Lokossa (Mono), Benino. Tel: + 229 95349515. Rete: latifougbadamassi@yahoo.fr kaj Infanojcxirkauxafriko@gmail.com. UEA-konto: *gbla-e*.

Raporto pri la konferenco kaj la seminario organizitaj de ILEI, DKEA kaj UEA. Kinŝaso, 16-23 aprilo 2011

de Andrea BERTRAND¹⁵ kaj Alain DELMOTTE¹⁶

La eventoj disvolviĝis en la konstruaĵoj de la Paroko Saint Ignace de Loyola, Cité Verte en Kinŝaso, ĉe la vojo Kinŝaso-Matadi. La konferenco okazis sabaton la 16an de aprilo 2011. Multaj personoj (okdeko), ĉeestis la konferencon, kaj esperantistoj kaj ne-esperantistoj. Interalie ĉeestis du reprezentantoj de la Ministerio pri Turismo kaj de la Polico. Partoprenis ankaŭ ĵurnalistoj de RTNC (la nacia konga televidstacio) kaj de aliaj medioj. Post solenaj kantadoj de la *Konga Nacia Himno* kaj de *La Espero*, Jean-Pierre LUNGKISA, prezidanto de DKEA, malfermis la konferencon kaj la seminarion; li parolis pri la historio de la E-movado en Demokratia Konga Respubliko. Sinjorino Nelly MASEMI, kasistino de DKEA kaj prezidantino de KEVA, Konga Esperanta Virina Asocio, prezentis tiun ĉi asocion kaj ĝiajn agadojn.

Dum la konferenco, la muzikgrupo *Konga Espero* vivigis la etoson per Esperantaj kantoj, el la lumdisko *Kiu Lingvo*, kaj dancado. Ankaŭ infanoj prezentis scenetojn en Esperanto. Alain DELMOTTE legis la bondeziran leteron de Stefan MACGILL, prezidanto de ILEI, al la partoprenantoj de la konferenco. La temo de la konferenco estis „L'Espéranto face à la communication et au développement culturel” (Esperanto rilate al komunikado kaj kultura disvolviĝo). Andrea BERTRAND kaj Alain DELMOTTE prelegis kaj poste venis tempo de debato inter la prelegantoj kaj la publiko. La seminario daŭris la sekvantan semajnon, de la 18a ĝis la 23a de aprilo. Ĝi konsistis el du kursoj, unu por komencantoj, gvidata de Andrea kun helpo de Viktor LUFIMPU, kaj unu por progresantoj/instruistoj gvidata de Alain helpata de Jackson MAFUILA.

Kurso por komencantoj

Andrea planis la tagajn temojn de la kurso laŭ la libro „Cours de la langue internationale espéranto”¹⁷ alsendita de Renato CORSETTI. Sed, ĉar ŝi

---

¹⁵ el Liono, Francio

¹⁶ el Lovenjo-la-Nova, Belgio

intencis paroligi la studentojn, ŝi ne sekvis la kursmetodon kaj insistis pri parola esprimado. Plie kelkajn partojn prezentis la progresantoj kiel provleciojn. Andrea ofte uzis ekzemplojn de la ĉiutaga vivo kaj ripetis ofte samajn temojn. Ŝi uzis parolajn ekzercojn el la „Metodo 11”¹⁷, kiuj utilas por paroligi kaj enkapigi bazajn frazfaradojn per ripetado. Dum la semajno, Andrea instruis komence france kaj poste iom post iom Esperante, tiel transkondukante la lernantojn al uzo de Esperanto. Je sabato posttagmeze, dum la disdonado de la atestiloj al la komencantoj, oni donis al ili ankaŭ presitajn ekzemplerojn de la kurso.

*Andrea Bertrand, Florent Ntoto kaj Alain Delmotte
en Mbanza Ngungu, universitata centra oficejo*

---

¹⁷ Produktita de la Argentina Instituto de Esperanto, adaptita por Afriko kaj ĝisdatigita de Alain Delmotte.

¹⁸ Metodo/Méthode 11, Espéranto, le monde au bout de la langue. Espéranto-France, Paris, 2001.

Tamen la tasko de Andrea estis iom malfacila pro diversaj kialoj.

Unue la nombro de la komencantoj estis tro granda, ĝi atingis 45, eĉ la policistoj, kiuj deĵoris dum la kurso, iĝis studentoj.

Due la grupo ne estis homogena, kiel ofte; estis veraj komencantoj kaj komencintoj.

Trie la malsama nivelo de ĝenerala kulturo de la partoprenantoj ĝenis la komprenadon de gramatikaĵoj.

Kurso por progresantoj/instruantoj-instruontoj

Partoprenis dudek du personoj. Pliaj aliĝis, sed ne povis atingi Kinŝason pro la distanco kaj transporta kaj mona problemoj. Antaŭ la kurso, lundon la 18-an, la partoprenantoj faris malgrandan teston por certigi, ke ili havas sufiĉan nivelon por sekvi la kursojn. La testo estis laŭ la skriba parto de la nunaj KER-ekzamenoj, nivelo B1. Ĉiuj, kiuj ĉeestis lunde matene (15), sukcesis, ĝenerale kun bonaj aŭ tre bonaj poentoj.

La kurso por progresantoj enhavis du flankojn: unu matene pri la lingvo kaj la alia posttagmeze pri instruado de Esperanto. Pri la lingvo, post rememoro de la bazoj, oni elektis kelkajn tiklajn aspektojn: akuzativo (ĉiuj kazoj), korelativoj, prepozicioj, tempoj de la verboj kaj participoj, reflektivaj verboj, verbaj transitiveco, ligoj kaj -ig-/-iĝ-, vortfarado. Pri ĉiu temo, estis prezentado de la teorio kaj poste diskuto, apliko kaj ekzercoj.

La parto pri instruado estis bazita sur la libro „Manlibro pri Instruado de Esperanto” de K. KOVÁTS (red.), kadre de la projekto *Flugiloj de Malfacila Vento*. Oni studis la diversajn metodojn por la instruado de E-o, la ŝtupojn dum leciono kaj traktado de temo, la malfacilaĵojn de la lingvo. Tiu estis la teoria parto de la kurso. Ankoraŭ estis praktika parto: la partoprenantoj devis prepari lecionojn pri malgrandaj temoj kaj prezenti ilin al la grupo de komencantoj. Tiuj provlecionoj okazis merkredon, ĵaŭdon kaj vendredon. La sekvantan tagon oni analizis la provlecionojn por trovi korektendaĵojn kaj plibonigaĵojn.

Plie, antaŭ la konferenco kaj la seminario, la progresantoj ricevis kopion de la kurso *Gerda malaperis!* kaj dum la seminario, ĉiutage, ili devis plenumi la ekzercojn de kvin ĉapitroj de la libro. Tiuj estis senditaj al Renato CORSETTI por korektado.

Komentoj

La kondiĉoj en Kongo estas malfacilaj por instrui: Unue, kiel ofte en Afriko, mankas mono kaj neniu organizo povas okazi sen ekstera helpo. En tiu ĉi kazo, helpo venis el „Fondaĵo Hans” (por la progresantoj), el ILEI kaj el kluboj kaj individuoj en Belgio kaj Francio. Estas malfacile por la lokaj grupoj peti monon de siaj grupanoj aŭ por partopreni tiajn okazaĵojn aŭ eĉ por kotizi. Tamen, la estraro de DKEA intencas iom post iom atingi memstarecon. Estas preskaŭ nenie aliro al la reto, kies kvalito estas tiel malbona, ke oni perdas multe da tempo kaj mono. Malfacilaĵojn ni havis ankaŭ pri presado de dokumentoj kaj fotokopioj. Ni ankaŭ konstatis altajn poŝtajn kostojn kaj maloftajn poŝtoŭficejojn. Fine ni menciis la malfacilaĵojn por veturi en Kinŝaso (mankas busoj, stratoj, bonstataj veturiloj), kaj trafikŝtopoj ĝenis la partoprenantojn. Tamen grandan entuziasmon por Esperanto ni sentis en DR Kongo.

Instruante en Afriko

En aprilo 2011 Mirejo GROSJEAN restadis en Burundo kaj instruis en Rumonge. En niaj sekvaj numeroj aperos pliaj raportetoj – NdLR

KUN KAPROJ KAJ BUFOJ

Foje kapro staris ĉe la pordo de la klasoĉambro. Afrika etoso!
Foje bufo promenis en la koridoro de la dormejo. Afrika etoso!

Tiam mi demandis al miaj burundaj amikoj pri ranaj kaj bufaj bestoj. „Estas multaj ĉi tie. Ili ne estas danĝeraj!” Poste mi vidis bufon en mia duŝejo; mi havis unulitran ujon por duŝi min, do mi uzis ĝin por kapti la beston proks. 8 cm-ojn longan. Poste mi finlavis min, sekigis min, vestis min kaj portis la beston en la ĝardenon kaj tie liberigis ĝin. Mia kurso okazis en aprilo 2011. Mi havis 43 gestudentojn en aĝo inter 14- kaj 30-jara. Ĉiuj bonege parolis Esperanton kaj skribis ĝin. Inter ili estis tri junulinoj. Afrika etoso vira! Mi imagis stari sub arbo kaj paroli al grupo sidanta sur tero. En Rumonge (proks 40 km for de la ĉefurbo Bujumbura) la organizantoj rezervis klasoĉambron por la kurso kaj klasoĉambron por la manĝoj. Ĉio bezonata

estis: benkoj kun tabloj, tabulo, kretoj kelkaj, tegmento kontraŭ suno kaj pluvo. Do estis tute luksa situacio. Afrika etoso!

Mi povus fari liston de mankantaj objektoj: elektro, movebla tabulo, projekciilo, koloraj kretoj, ventumiloj, klimatizilo,... Mi eĉ ne pensis pri tio. La organizantoj planis kurson de la 8a matene ĝis la 12a, kaj posttagmeze inter la 14a kaj la 18a horo. Laŭ tio mi planis ĉiutage kvar partojn du-horajn. Gramatiko – didaktiko – ĝeneralaj informoj pro la movado – debatoj pri sociaj aspektoj. Diligenta laboro.

Mi antaŭvidis, ke miaj gestudentoj estos eble timemaj, diskretaj, modestaj, silentemaj. Ili tute ne estis tiaj. Ili starigis multajn demandojn, rimarkojn, sugestojn. Mi tre ŝatis la etoson. Dum la debatoj ofte venis demandoj tiaj: „Ĉu vere estas tiel en Eŭropo?” Mi devis doni multajn informojn pri tio, kion mi vidis en Afriko kaj pri tio, kio vere estas en Eŭropo. Kulturaj interŝanĝoj.

Mi manĝis kun ili en la klasoĉambro. Tio mirigis ilin. Dum la matenmanĝo mi mem verŝis teon en iliajn tasojn. Tio mirigis ilin [vd la foton – NdlR].

Dum la instruado mi sidis apud ili en sama alteco kaj evitis la podion antaŭ la tabulo. Tio mirigis ilin. Mi surhavis „boubou”, afrikstilan robon. Tio mirigis ilin. Mi lernis iliajn antaŭnomojn kaj plurajn familiajn nomojn. Tio mirigis ilin. Mi respektis ilin.

ŜVITADO

Ĉiuj ŝvitis, la ekzamenantoj kaj la ekzamenatoj. En Rumonge, Burundo, okazis sesio de Internaciaj Ekzamenoj de ILEI/UEA en aprilo 2011. La loka ekzamena komisiono konsistis el tri membroj: Japhet Bayori NTUNZVENIMANA, Jérémie SABIJUMVA kaj Mirejo GROSJEAN, ĉiuj tri estas membroj de Internacia Rajtigita Ekzamenantaro.

Estis 41 kandidatoj en la aĝo inter 14- kaj 30-jara. Estis du niveloj: la elementa kaj la meza. Unue okazis gramatika testo. La skriba parto daŭris kiel kutime kvar horojn: lega kompreno, aŭskulta kompreno, kulturaj konoj, eseo. Plie elementniveloj devis skribi diktaĵon. Plie mezniveloj devis solvi teston pri leksiko. En plenplena klasoĉambro la kandidatoj ŝvitis ĝis la sesa kaj duono vespere, uzante sian poŝtelefonon por havi iom da lumo por skribi la lastajn frazojn (ĉe la ekvatoro noktiĝas je la sesa vespere dum la tuta jaro). La parola parto daŭras dudek minutojn. Estis 41 kandidatoj. Do jen okazo kalkuli la tutan daŭron: pli ol dek tri horoj!! Do sabate ni povis komenci la parolajn ekzamenojn je la dekkvina kaj suferigi niajn kandidatojn ĝis la naŭa vespere. La komenco okazis ekstere sub arbo en la ĝardeno de nia „hotelo”: ni prenis de la salono tablon kaj sidis sub arbo tre agrable. En alia parto de la ĝardeno la gestudentoj atendis kaj ni povis voki la venontan kandidaton tra la birdaj kantoj. Subite venis pluvo: ni devis fuĝi endomen. Tie la pluva bruo estis tiom laŭta sur la metala tegmento, ke la kandidato devis kvazaŭ krii. Poste venis elektropaneo kaj ni devis uzi kandelojn por noti poentojn. Afrika etoso! Sukcesis 13 kandidatoj en la elementa nivelo kaj 12 en la meza. Ili ĝoje ricevis atestilojn de ILEI/UEA.

Fina noto, grava noto. En 2005 finiĝis la milito en Burundo. La memoraĵoj estas freŝaj, dolorigaj. Preskaŭ ĉiu kandidato dum la parola ekzameno menciis problemojn ligitajn al tiu terura tempo: ĉu morto de familianoj, ĉu fuĝo, ... Nun en la lando estas strebadoj por unuigi ĝin. Por niaj gesamideanoj Esperanto estas paca lingvo ne nur en la tuta mondo sed ĉefe en Burundo mem. Homoj lernas ĝin, uzas ĝin, disvastigas ĝin, instruas ĝin, sendepende de aparteno al etno.

Mirejo GROSJEAN

Didaktika seminario 2011 en Sestri Levante, Liguria (IT)

Dudeko da esperantistoj kunvenis de la 15-a ĝis la 17-a de aprilo en Sestri Levante por partopreni seminarion de IIE (Itala Instituto de Esperanto) pri la disvolviĝo de la instruado por la dua- kaj trigradaj kursoj.

Gvidis la seminarion prof. Pedro AGUILAR-SOLÁ de Torino. Kion diri? Ĉio estis bonega! La loĝejo (komforta, kaj malmultekosta, facile atingebla), la etoso (vere amika, sen ajna formalajo) kaj kompreneble la enhavo de la seminario. Malfacile mi denove venos hejmen tiel entuziasma! Partoprenis esperantistoj, kiujn malofte oni vidas dum kongresoj, oni uzis lingvon, kiun malofte oni uzas dum kongresoj – Esperanton – Pedro Aguilar prezentis al ni la modelan manieron de la torina katedro aranĝi ĉiu-nivelajn kursojn, klarigante kaj disponigante al ĉiuj la uzatan didaktikan materialon. Li difinis la kialojn de duagradaj kursoj, kiuj estas: forigo de gramatikaj duboj; kono de la leksiko; flua parolado; kaj sugestis la taŭgajn, laŭ li, librojn uzendajn. Sed ne temis pri lecionoj, – la cirkla sidaranĝo fakte tion ebligis – sed pri interŝanĝo de spertoj, de informoj; ekzemple Ranieri CLERICI prezentis la manieron instrui utiligante bildvortarojn. Ĉiuj kontribuis per propraj spertoj kaj proponante problemojn. Fine, ĉar ja ni estas ĝisostaj esperantistoj, ni listigis kelkajn rekomendojn – ĉu al ni mem ĉu al la movadaj gvidantoj - kiuj estas la jenaj:

1. Serĉi manieron laŭleĝe kontakti la aliĝintojn al Kirek-kurso (Komputil-Reta E-Kurso de Itala Esperantista Junularo) por proponi duagradajn ĉeestajn kursojn.
2. Iel starigi akceptan devigan ekzamenon por aliĝi al duagrada kurso; eventuale organizi perfektigan rapidan kurson, pere de la ekzercaro, por atingi bazan, sufiĉe altan lingvonivelon, antaŭ ol startigi duagradan kurson.
3. Ĝisdatigi la liston de la didaktika materialo disponebla, kaj meti ĝin je dispono de la kursgvidantoj, kun preciza pritakso kaj indiko pri ties uzebleco.
4. Pristudi pli praktikan strukturadon de triagradaj kursoj, por ke ili estu efektivaj didaktikaj trejnadoj.

Mi, fakte ĉiuj partoprenintoj, esperas, ke tiaj seminarioj okazos pli ofte tra Italio, por permesi ankaŭ al tiuj, kiuj ne emas (povas) partopreni kongresojn, tamen esti en Esperantujo kaj akiri interesajn spertojn.

Michela LIPARI

Projekto „PUNTO” - TORPEDO-7 en Herzberg/Germanio

*Internacia simpozio
pri E-kulturcentroj,
bibliotekoj,
muzeoj, arkivoj,
projekto PUNTO*

TORPEDO-7: Pedagogiaj Tagoj en Herzberg am Harz 30.09-04.10.2011

ALVOKO AL PARTNERECO, INTERNACIA KUNLABORO

La bazo: Surbaze de 5-jara interagado de la ĝemelurboj Herzberg (DE) kaj Góra (PL) per E-o, la laŭpaŝa elkonstruo de la E-urbo, fondo de E-muzeo, ekspoziciejo en la kastelo, la evoluigo de Interkultura Centro Herzberg/Germana E-Centro kun kursejo, edukcentro, instrukapabligita trejnado, biblioteko, gazet-, film- kaj sonarkivo, **ni alvokas al partnereco kaj internacia kunlaboro.**

La plektado: Interkultura Centro Herzberg/Germana E-Centro (ICH/GEC), Asocio de Germanaj E-Instruistoj (AGEI, germana sekcio de ILEI) kun subteno de ESF organizos kadre de la 7a Tradicia Renkonto Pedagogia (TORPEDO-7) internacian simpozion kun partopreno de reprezentantoj de E-centroj, kulturaj institucioj, muzeoj, bibliotekoj, arkivoj, kolektaĵoj k.s., interesataj helpi unu la aliajn per kunlaboro, interŝanĝo de spertoj, materialoj, kaj serĉado de komunaj projektoj

La laboro: La celo de la simpozio estas:

- raportoj pri agadoj, atingoj, diskuti pri problemoj kaj interŝanĝi spertojn
- montri la valorojn de niaj institucioj, kolektaĵoj, materialoj
- surbaze de la modela instru- kaj kulturagado de la ĝemelurboj Herzberg am Harz (DE) kaj Góra (PL) krei reton de partneruboj, komunumoj, edukcentroj, ks., kies ekzempla agado povas instigi aliajn instituciojn
- trovi strategion por regula, kunordigita, internacia kunlaboro

- serĉi ekstermovadajn, urbajn, naciajn kaj internaciajn subvencifontojn por konstantigi kaj disvastigi valorajn instru- kaj kulturagadojn
- krei komunan prezentejon, inform-formon, lanĉi projekton de PartnerUrba Nodo-TeksaĵO (PUNTO)

Dum la simpozio estos traktataj la plej urĝaj taskoj, farendadoj por konservado de niaj kulturaj valoradoj; la ebloj por unuecigi aŭ almenaŭ komparebligi katalogojn, listojn de E-kolektaĵoj, libroj, gazetoj ktp. Estos emfazata kunlaboro inter E-edukcentroj, klerigejoj, universitatoj, ties fakuloj, prizorgantoj, organizantoj kaj la akordigo de jarprogramoj, eventoj, internaciaj projektoj.

La teksantoj: Unu el la ĉefprelegantoj estos d-ro sc. Detlev BLANKE. Reprezentantoj kaj prelegantoj estas invitataj el bibliotekoj, arkivoj, muzeoj, E-centroj (momente ĉefe el Eŭropo, sed ni delonge kunlaboras kun la Kulturcentro en Seulo, Sud-Koreio). Post unuaj alvokoj multaj interesiĝantoj esprimis deziron je partopreno en la simpozio kaj en la projekto.

La rezulto: La internacia kunlaboro, komuna agado, la sinprezentado en formo de PUNTO signifos, ke la partneroj estos

- bone troveblaj kaj utilaj por esperantistoj,
- pli videblaj, interesaj, atentokaptaj por la neesperanta publiko,
- je helpo unu al la aliaj por reciproka fortigo de profesia agado,
- potencialaj projektpartneroj kaj ekstermovadaj subvenci-serĉantoj

La teksaĵo PUNTO: Ni planas ekfunkciigi apartan hejmpaĝon por PUNTO: konstrui travideblan prezentejon de E-muzeoj, bibliotekoj, centroj ktp. kaj fakan reton kun forumo por diskuti, alvoki, instigi, kaj por krei novajn, stabilajn partnerecojn.

Videblaj fadenoj: La spertoj, la bazo, laŭ kiu ICH en Herzberg am Harz – la E-urbo, alvokas al tiu partnereco kaj internacia kunlaboro estas resumebla jene:

- E-o, kiel neŭtrala komunikadlingvo servas la ĝemelurbajn kontaktojn inter Góra kaj Herzberg am Harz laŭ interkonsento ekde 2005
- E-o estas uzata kiel laborlingvo en la Someraj Arbaraj Lernejoj (SALO), organizitaj ĉiujare por ĝemelurbaj E-lernantoj ekde 2006

- E-ĉambro, ekspoziciejo en la muzeo de la kastelo kaj elektronika gvidsistemo pri la historo de la Welf-dinastio kaj arkitekturo de la 950-jara kastelo
- E-instruado en bazlernejoj, mezlernejo kaj gimnazio
- E-biblioteko, gazetarkivo, kolektaĵo de filmoj en kaj pri Esperanto
- pedagogia faklektaĵo apartigita en la ICH-biblioteko
- libroj kaj informiloj en kaj pri Esperanto, en la urba biblioteko
- kursoj por partoprenantoj enlandaj, eksterlandaj, preparo al lingvo-ekzamenoj
- klerigado, pluklerigado de instruantoj kun instruistoj dum studsesioj
- oficejo, membroadministrado por ILEI
- sidejo de la Asocio de Germanaj E-Instruistoj (AGEI)

Partoprenkotizo en TORPEDO-7: 45 EUR, prelegantoj, invititoj, reprezentantoj ricevos rabaton. Detaloj ĉe <http://esperanto-urbo.de>.

Kontakto, aliĝo: Zsófia KÓRÓDY (prezidanto de AGEI, estrarano de ILEI por ekzamenoj kaj edukcentroj) zsofia.korody@esperanto.de, DE-37412 Herzberg am Harz, Grubenhagenstr. 6., Germanio +49/5521-5983.

Kursaro en la Esperanto-Insulo

La Esperanto-Insulo bonvenigas vin al intensa, bunta kursaro en Ĉinujo, kun instruistoj Katalin KOVÁTS, Ron GLOSSOP, Federico GOBBO kaj Dennis KEEFE, kune kun la ĉinaj esperantistoj de Hajnano

La pordoj de la bela, vintre-varmeta, suda insulo de Ĉinujo, nomata Hai Nan Dao aŭ Esperanto-Insulo, vaste kaj esperante malfermiĝos en la venontaj monatoj januaro kaj februaro 2012 por bonvenigi vin per intensaj kursoj por novaj lernantoj de Esperanto, per kursoj pri metodiko por instruistoj de E-o, kaj per kursoj je universitata nivelo por spertaj esperantistoj. Detaloj pri la kursaro kaj maniero rapide aliĝi al la tutmonata aranĝo troviĝas ĉe www.esperanto-insulo.info.

Dum tiu periodo inter la 11a de januaro kaj la 12a de februaro 2012, por la unua fojo okazos, interalie, kursoj de la tielnomata Universitato de Esperanto, kun kompletaj fak-kursoj de profesoro Ron GLOSSOP el Usono, kaj profesoro Federico GOBBO el Italujo. Tiuj du elstaraj esperantistoj

gvidos siajn universitatajn kursojn (jam instruatajn angle kaj itale hejmlande) pri temoj kiuj rilatas al paco kaj milito (*Alfronti militon*), kaj al filozofio kaj informadiko (*Filozofio kaj historio de la informadiko*).

Dum la sama, vintra periodo, ankaŭ d-rino Katalin KOVÁTS gvidos fakan lecionaron pri metodiko kaj la instruado de nia lingvo Esperanto. Tiu kurso por niaj E-instruistoj speciale helpos lerni utiligi multe da diversaj metodoj por efike instrui Esperanton kaj en Azio kaj alikontinente.

Finfine, por NE-esperantistoj, por komencantoj, por homoj, kiuj eble konas gramatikon sed NE kapablas flue paroli, okazos unu aŭ du bazkursoj, kiuj estos inter la plej intensaj (kelkaj diras LA plej intensaj) en la 100-jara instruado de Esperanto. Tiu parto, organizita de mi mem, Dennis Keefe, jam proviĝis en Ĉinujo dufoje, kun tre esperigaj rezultoj. En tiuj tre-tre intensaj kursoj, la novaj gelernantoj studos kaj parolos Esperanton la tutan tagon, kun ok horoj de lecionoj, kaj ĉiutagaj hejmtaskoj kaj lingvotestado – parola, skriba, aŭskulta kaj lega. Leciono-horoj nombras pli ol 220 (komparu tiun nombron kun tipa Esperanta kurso, kiu daŭras eble nur 30 aŭ 40 horojn!) Aldone, ni ne izolos la novajn gelernantojn de la spertaj; ili ĉiuj manĝos kune kaj amike ĉe la samaj tabloj, ŝanĝante parol-tablojn de tempo al tempo, por ke ĉiuj interkonatiĝu kun ĉiuj kaj la E-etoso maksimumiĝu.

En Ĉinujo, la organizantoj de Esperanto-Insulo inkluzivas: Arko Gong, sekiestro de ILEI-Ĉinujo kaj organizanto de Vintra E-Kursaro (VEK), Trezoro (HUANG Yinbao), sekretario de ILEI, Trigo el Wuhano, Cui el la Universitato de Nankino, Jano el Nankino, Hosemo el Hajnano, Spado el Hajnano, Wu el Hajnano kaj la E-Asocio de Hajnano, la Esperanto-Insulo. Kunlaboras esperantistoj el Pekino, Xiano, Kantono, Nankino kaj aliloke.

Dennis KEEFE

Mallonge

ILEI aktivis multloke tra la UK

En la malfermo de la 96a UK, ILEI ricevis tri minutojn por saluti; zorge skulptita teksto donis maksimumajn informojn pri la nuna stato de la Ligo kaj pri la ĵusaj ILEI-Konferenco (etosplena) kaj simpozio (fake valora). Liga tablo en la Movada

Foiro kaj ILEI-budo daŭrigis la informadon. Sukcesis la 7-hora Tago de la Lernejo, kun 19 prezentaĵoj pri instruado el ĉiuj kontinentoj kune kun fakaj prezentaĵoj. Ĝis 140 personoj partoprenis la tagon. ILEI intervenis en la komitato de UEA kaj en ĝia subkomitato pri edukado. ILEI aperis en la Esperantologia Konferenco (postefikoj simpoziaj) kaj en la Tago de la Libro (kuneldono de 'Detala Gramatiko de Esperanto'). La KER-ekzamenoj altiris 47 sukcesintojn, (do la suma nombro preterpasis 500). Evoluigo de la ekzameno por blinduloj okazis dum la UK. Pli ol 50 personoj kunvenis por la kunsido de ILEI, kie prezentis sin la estraro; la nova sekretario konigis detalojn pri nia sekva konferenco en Kunming, Ĉinio.

ILEI-estraranoj en la UK (de maldekstre): *Duncan Charters, Zsófia Kóródy, Julián Hernández Angulo, Stefan MacGill, Huang Yinbao*

Krom la kutimaj informoj, la kunsido aŭdis pri vizio por ILEI, ke ĝi estu pli travidebla kun kreskanta informfluo, pli demokrata per reta voĉdonado, pli tutmonda, pli eksterenrigarda kaj ĉiam pli kunlaborema kun partneraj organizoj. Fine de la kunsido, la Ligo esprimis dankon al ĉiu laboranto, kiu kontribuis al la sukceso de nia konferenco kaj nia tiom aktiva partopreno en la UK.

Disdivido de la taskoj

Nia nova sekretario aktive eklaboris inter niaj sekcioj. Li prizorgos la komitaton, voĉdonojn kaj protokolojn kaj ĝeneralan korespondadon. Kontakto lin pere de <ilei.sekretario@gmail.com>. La membro-administrado restos en Herzberg; por tiurilataj demandoj bv. uzi la novan adreson <ilei.officejo@gmail.com>.

Tarifaltigoj

La Komitato de ILEI konsentis altigi la membrokotizojn por la Ligo, kaj la abonojn por *Juna amiko* ekde la unua de januaro 2012. La altigoj gamas inter 8% kaj 25%. Sed, ni akceptos pagojn por 2012 (kaj eĉ 2013) **laŭ la nunaj tarifoj** ĝis la jarfino. Do, nepre remembriĝu kaj reabonu frue por ĝui la nunajn tarifojn!

ILEI-membreco:

- kun papera revuo A-landoj: 20 eŭroj. La prezo altiĝos je 11%.
- kun reta revuo A-landoj: 10 eŭroj. La prezo altiĝos je 25%
- kun papera revuo B-landoj: 10 eŭroj. La prezo altiĝos je 11%.
- kun reta revuo B-landoj: 5 eŭroj. La prezo altiĝos 25%

Abonado de la revuo Juna amiko:

- A-lande: 16 eŭroj. La prezo altiĝos je 14%
- B-lande: 11 eŭroj. La prezo altiĝos je 22%
- kvantrabato – A-lande: 13 eŭroj; la prezo altiĝos je 18%
- kvantrabato – B-lande: 9 eŭroj; la prezo altiĝos je 28%

Informoj pri ILEI

Laborkomisionoj

Ekzamena: Mireille Grosjean (prezidanto), Mónika Molnár (vicprez.), Reza Torabi (sekretario), Karine Arakelian, Giridhar Rao, Jérémie Sabiyumva, Han Zuwu.

Elekta: Aurora Bute (gvid.), Tiekko Isikawa, Ana Montesinos de Gomis.

Kontrola: Ulla Luin, Simon Smits, Rudi Koot.

Lerneja: Julián Hernández (gvid.), Carola Antskog, Jennifer Bishop, Ronald Glossop, Tiekko Isikawa, Marija Jerković, Luigia Madella, Jacqueline Poux, Ermanno Tarracchini, Mihai Trifoi.

Regulara: Marija Belošević, Rob Moerbeek, Atilio Orellana Rojas (Estrare: Stefan MacGill).

Terminara: Miroslav Malovec, Ilona Koutny (Estrare: Radojica Petrović).

Universitata: Duncan Charters (gvid.), Aida Čížikaitė, Renato Corsetti, Ilona Koutny, Radojica Petrović, Kristin Tytgat.

Kunlaborantaj institucioj

EEU: *Eŭropa Esperanto-Unio*. Komisiito pri instruado kaj rilatoj kun ILEI: **Carola Antskog**, Brokärrvägen 89, FI-25700 Kimito, Finnlando, cantskog@kolumbus.fi.

E+I (*Edukado ĉe Interreto*): Viťazná 840/67A, SK-958 04 Partizánske, Slovakio, info@ikso.net. Tel: (+421) 902 203 369. Retejo: <http://www.ikso.net/eo/>.

Fondaĵo edukado.net - funkciiganta la paĝaron de instruistoj, instruantoj kaj memlernantoj
Direktoro: **Katalin Kováts**, Spaarwaterstraat 74. NL-2593 RP, Den Haag, Nederlando.
Retadreso: redaktanto@edukado.net.

ICH (Interkultura Centro Herzberg): Grubenhagenstr. 6, DE-37412 Herzberg am Harz, (+49)55215983, Trejnsesioj, metodikaj kursoj, pedagogia fakbiblioteko, internaciaj ekzamenoj, kontaktpersono: **Zsófia Kóródy**, zsafia.korody@esperanto.de.

FIPLV (*Internacia Federacio de Instruistoj de Vivantaj Lingvoj*): Repr. de ILEI: **Stefan MacGill**.

TEJO (<http://www.tejo.org/>): Observanto de ILEI ĉe TEJO: **Radojica Petrović**. Observanto de TEJO ĉe ILEI: **Petra Smidéliusz**.

UEA: Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 BJ Rotterdam, Nederlando, www.uea.org. Observanto kaj A-komitatano de ILEI ĉe UEA: **Stefan MacGill**. Observanto de UEA ĉe ILEI: **Claude Nourmont**.

UN (Unuigintaj Nacioj): komisiitoj de ILEI: **Rob Moerbeek**, **R. Glossop**, **L. Biró**.

UNESKO (en neformalaj rilatoj): Reprezentantoj de ILEI: **François Lo Jacomo**, 72, quai de la Loire, FR-75019 Paris, francois.lojacomo@wanadoo.fr; **Monique Arnaud**, Ecole Chemin de l'Espéranto, Les Pelloux, FR-05500 Benevent et Charbillac, monique.arnaud@aliceadsl.fr; **Jean-Pierre Boulet**, 17 Av. de la Dordogne, FR-63800 Courmon d'Auvergne, tel.: (+33) 4 73 84 90 60.

Membreco kaj pagado por aliaj servoj

Membreco (pagita ĝis la 31a de decembro 2011) kostas 18 EUR en A-landoj (laŭ UEA-difino) kaj 9 EUR en B-landoj, kun ricevo de 4 numeroj de IPR jare. Kun aliro nur al reta versio, membreco kostas 8 EUR por la A-landoj kaj 4 EUR por la B-landoj. Bonvenaj estas donacoj al la fondaĵoj de ILEI, konferencaj pagoj kaj abonoj por *Juna amiko*. Sekciestroj en trideko da landoj akceptas membrigojn kaj donacojn; simile, perantoj por *Juna amiko* akceptas abonojn enlande. Por pagoj rekte al la internacia ILEI informu skribe al Julija BATRAKOVA, p/a Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 BJ Rotterdam, Nederlando, <persiko@mail.ru>.

La pagoj povas okazi pere de la nederlanda ILEI-konto, al la ILEI-konto ĉe UEA aŭ al la sveda konto:

* Pagoj al la nederlanda konto de ILEI: numero 4676855 ĉe ING Bank N.V., IBAN NL55INGB 0004676855, BIC INGBNL2A. Bv. aldoni € 5 por la nederlandaj bankokostoj pagante el ekster EEA (Eŭropa Ekonomia Areo).

* Pagoj al konto de ILEI ĉe UEA: Pri pagmanieroj vidu informojn en la Jarlibro de UEA. Atentu pri aldonado de sumo por bankkostoj. Indiku viajn nomon kaj landon, mallonge la celon de la pago, kaj unu el la tri kontoj ilek-a (ĝenerala), juna-l (*Juna amiko*), pike-b (projekto *Interkulturo*).

* Pagoj al la sveda bankkonto: El Svedio pagu al konto 8327-9, 994 515 014-3 ĉe Swedbank.

El aliaj landoj pagu al IBAN SE56 8000 0832 7999 4515 0143 kun BIC/SWIFT-kodo SWEDSESS.

Aldonu 6 eŭrojn por svedaj bankkostoj se vi pagas el ekster Eŭropa Unio.

* Simpla abono de IPR sen membreco: 18 EUR. Reklamtarifoj por IPR: 180 EUR por plena, 110 EUR por duona kaj 70 por kvarona paĝoj. Tio inkluzivas bazan grafikan pretigon: kostojn de ekstra pretigo oni rajtas fakturi. Sekcioj reklamante edukajn projektojn rajtas peti trionan rabaton.

ILEI estas jure registrita ĉe la Komerca Ĉambro en Den Haag sub numero 27181064 kun sidejo ĉe la Centra Oficejo de UEA en Roterdamo. Hejmpaĝo de ILEI: <http://www.ilei.info>.

Redakciaj informoj

Respondeca eldonanto (verantw. uitgever): Iwona KOCIEBA, *Graaf de Fiennes* 54, BE-2650 Edegem. **Presado**: Flandra Esperanto-Ligo, *Frankrijklei* 140, BE-2000 Antwerpen, tel.: (+32-3)-234 34 00. **Redaktejo**: NÉMETH József, HU-8531 IHÁSZ, Fő u. 41/5, <jozefo.nemeth@gmail.com>, <http://www.ilei.info/ipr/>; tel.: (+36-89) 356-050.

La revuo aperas ankaŭ kasede registrita por leĝhandikapuloj. Informas: Rob MOERBEEK, *Zwaansmeerstraat* 48, NL-1946 AE Beverwijk, <r.moerbeek@kpnmail.nl>.

**La nunan numeron ni sendis al la presejo 3 septembro 2011,
redaktofino por la sekva numero 15 novembro 2011.**

Manĝovespero dum nia kopenhaga konferenco

Grupo de niaj konferencanoj dum ekskurso en Kopenhago

